

MAGYAR HÍR

+ 3 lei

Taxa postală plătită în nu-
aprobării Dir. Gen. PTT

Ngs. Ramaszetter Robert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. BUDAI

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 191 (1633) szám * Péntek, 1937 szeptember 24

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Nanking lángokban! A tízéves Carta del Lavoro

Pokoltüzet zúditottak Nankingra a japán repülők
Sokezerre tehető a halottak és sebesültek száma

Másodszor is erélyes tiltakozást nyújtott át az
Egyesült Államok nagykövete a japán kormánynak

Sanghaiból jelentik: Nanking ellen a japán légitámadás szerdán irtózatossá légitámadást hajtott végre. Dél előtt 10 órától délután 2 óráig, vagyis

négy órán belül négy repülő-osztag indított légitámadást a város ellen. Az első támadás két óra hosszat tartott és olyan irtózatossá romboló hatása volt, hogy teljesen megzavarta a védekezést.

Eleinte úgy látszott, hogy a kínai léghárító utánpótlás sikerül a támadás erejét megtörni, de a japánok taktikája megbénította a védelmet. Különböző irányból más-más időközökben történtek a támadások. Hozzájárult az általános rémület, hogy a bombák valamennyi városrészben tüzeket okoztak. A bombák ellen a kezdetleges óvóhelyek és pincék nem nyújtottak kellő védelmet, ezért a bombázás igen súlyos veszteségeket okozott.

A halottak és sebesültek száma sok ezerre tehető. Egyes utcákon halomszámra hevernek a halottak és sebesültek, de az elpusztított házak romjai alatt is rengeteg halott lehet.

A repülő-bombák által okozott tüzet nem lehetett eloltani, mert a felhulló utcákon a tüzoltók nem bírtak előrejutni. A város lakosságán leírhatatlan rémület lett urrá. Sokan az óvóhelyeken tartózkodtak, de a földrengésszerű

robbanásoktól annyira megrémültek, hogy még a biztonságot nyújtó helyekről is kirohantak az utcára, menekülni akartak és akkor estek áldozatul a repülő-bombáknak.

Nanking lakossága most már tömegesen menekül. Az egymilliónyi lakosság fele már elhagyta a várost.

Legtöbb telitalálat érte a Jangcse-folyó partján elterülő déli városrészt és így ez a városrész szenvedte meg legjobban a légitámadást.

Három darab, egyenként három tonna súlyú bomba csapott le a folyó mentén lévő nyomortanyára és száznál több embert darabokra tépett.

A kínai kormány képviselői kijelentették az újságíróknak, hogy a szerdai légitámadás sokkal nagyobb pusztítást vitt véghez, mint bármely eddigi.

A kínai kormány azonban továbbra is Nankingban marad, hogy meggyőzze a kínai haderőt és a világot, hogy szilárdan el van tökélye

az utolsó csepp véréig folytatni a küzdelmet.

A Sanghaiban állomásozó japán csapatok főparancsnoka kijelentette, hogy a légitámadást csütörtökön megismétlik.

Az összes harc vonalakon visszavonulnak a kínaiak

Tiensziből jelentik: A japánok folytatják a bekerítésre irányuló általános támadást a Paopingfu körül állomásozó kínai csapatok ellen. Paopingfutól északra tizenkét kilométernyire már meg is történt az összehúzó. A kínai csapatok az egész vonalon visszavonuló-

ban vannak.

Kantonból jelentik: A Reuter jelentése szerint tizenkét bombavetőgép bombázta csütörtök délelőtt Kanton kínai negyedét. Egész városrészek állnak lángban és hevernek romokban.

Nanking bombázása indokolatlan és ellenkezik a jog és emberiség elvével

Londonból jelentik: Grew, az Egyesült Államok tokiói nagykövete, második jegyzéket nyújtott át a japán kormánynak, tiltakozva Nanking bombázása miatt. A jegyzék hangoztatja, hogy

Nanking és más népes területek bombázása indokolatlan és ellenkezik a jog és emberiség elvével.

Jelen esetben nem adtak elég időt a polgári személyeknek az elmenekülésre. A japánok olyan nagy területeket bombáznak, hogy az amerikai polgárok és nem harcoló személyek

még visszavonulás esetén sem lehetnek biztonságban. Az Egyesült Államok kormánya kénytelen megállapítani, hogy

a felelős japán hatóságok ismételt ígéretük ellenére sem törődnek bombázásuk a személy- és vagyonbiztonság védelmével.

Nem hiheti az amerikai kormány, hogy egész Nanking bombázása a japán kormány megfontolt szándéka lenne. Reméli, hogy a japánok kerülni fogják a jövőben Nanking és környéke bombázását.

A tízéves Carta del Lavoro

Az idén van tíz éve annak, hogy Olaszországban kihirdették a Carta del Lavoro-t, a munkaalkotmányt, amely az államszervezés és szociálpolitika egyik legérdekesebb és legnagyobb horderejű történelmi okmánya. Vito Francesco, a milánói Szent Szív-egyetemen a korporatív közgazdaságtan tanára, a Vita e Pensiero hasábjain méltatva a jubileumot rámutat, hogy a Carta del Lavoro jelentősége nem annyira és nem kizárólag a tételes rendelkezésekben rejlik, mint ebben az alapvető követelésben: a munka problémáit a társadalom magasabb céljaival összhangban kell rendezni, s miután ezek a célok a politikán keresztül érvényesülnek, a gazdasági életet alá kell rendelni a politikainak.

Az olasz munkaalkotmány kiemelkedő tételes rendelkezései: a szakszervezetek jogi elismerése; a kollektív szerződés intézményesítése, kiterjesztve annak érvényét az illető kategória valamennyi tagjára; munkabírói felállítás, amely örökös a munkavédelmi szabályok teljes betartásán; elvek a munkabér megállapítására; a szakszervezeteknek az a kötelessége, hogy szelektálást végezzenek a munkások között az erkölcsi érték és a technikai képesség fokozása végett; munkaközvetítő hivatalok létesítése, paritásos alapon; a korporatív szervek ellenőrzése mellett; a társadalomhíztosítás valamennyi ágának fokozatos bevezetése és működésének tökéletesítése. Mindezeknek a rendelkezéseknek tetemes részét megtalálni Olaszországon kívül is — fejt ki Vito, — de az olasz munkaalkotmány az első volt és sokáig egyedül állt abban a tekintetben, hogy e rendelkezések hatályosságát az egész államélet és gazdálkodás szellemének megváltoztatásával biztosította.

Amikor a Carta del Lavoro megjelent, sokan meglepődtek, hogy egy olyan okmány, amely a munkaviszonyt szabályozza, ilyen kiemeléssel kezdődik: „Az olasz nemzet erkölcsi, politikai és gazdasági egység”. Akkoriban még uralkodott a társadalom individualisztikus felfogása, amely szerint egy közösség gazdasági élete nem más, mint a legnagyobb előnyökre törekvő egyéni gazdasági körök összege. Ilyen felfogás számára a munka lényegileg gazdasági kategória maradt s a gazdaságosság kritériuma az egyének megítélésére volt hagyva. A munka és a tőke, azután egyfelől a gazdaság, másfelől a politika és az erkölcs viszonyát örökös kompromisszumok határozták meg: hol az egyik, hol a másik kerekedett felül. Az olasz munkaalkotmány ezzel szemben azt az igazságot juttatta kifejezésre, hogy az erkölcsi elveknek, a politikai cselekvésnek és a gazdasági életnek minden társadalmi együttlét magasabbrendű célját kell szolgálnia: az emberi személyiség felemelkedését, a közös megvalósítást és a szociális igazságosság érvényesítését. Gazdaságnak, etikának és politikának nem harcban kell állania egymással, hanem a maga pontosan elhatárolt területén kell közreműködni, hogy az egyének tevékenysége a magasabb célszerűség felé haladjon. Az elmúlt tíz esztendő alatt — állapítja meg Vito — nagy haladás történt az egész világon ennek az igazságnak felismerése felé. Különösen a gazdasági válság ráébresztette Európa gondolkodó főit arra, hogy az individualizmus által sugalmazott gazdasági

rendszer képtelen hozzájuttatni az emberiséget a szociális célok eléréséhez. Kiderült: nem elegendő az, ha az állam etikai elvek nevében, vagy kényszerűségből szórványosan beleavatkozik a gazdasági életbe, ha olykor már túlfeszített szociálpolitikai intézkedésekkel siet a dolgozók megsegítésére, mert mindenekelőtt egységes etikai, gazdasági és politikai szemléletre van szükség, olyan szemléletre, amelyre ráépülhet a munka konkrét jogi szervezete.

Minden társadalmi rendszernek jellegzetes és jellemző kérdése az, hogy miként történik a munka javadalmazása. A Carta del Lavoro által életrehozott korporatív rendszerben a munkabér három kritériumhoz igazodik: a megélhetés normális feltételeihez, a termelés feltételeihez, a munkateljesítményhez. Ebben a három kritériumban tükrözik vissza legvilágosabban az imént említett egységes szemlélet. Nincs itt arról szó, hogy etikai és politikai szempontok uralkodjanak a munkabér gazdasági meghatározásában; nincs tehát szó a munkabér olyan megállapításáról, amely sérelmes a gazdasági követelményekre. Szó van ellenben olyan munkabér megállapításáról, amely megfelel a „humanizált közgazdaságnak”, vagyis: közgazdaságnak, amely etikai alapra támaszkodik s amelyet azok a politikai kritériumok hatnak át, amelyek éppen az etikai követelményeket segítik érvényesüléshez. Minden olyan közgazdaság, amely ignorálja az

erkölcsi és politikai rendet, szükségszerűen materialista, miként az individualista közgazdaság, s ebben a munka javadalmazása — elméletileg — megfelel a munkateljesítmény mértékének. A munkaadó azonban igyekszik a munkát a lehető legalacsonyabban fizetni és cserében a lehető legnagyobb teljesítményt kapni, a munkavállaló pedig szívósan tör a lehető legmagasabb javadalmazásra s igyekszik cserében a lehető legkisebb teljesítményt nyújtani. Etikai, vagy politikai tekintetek nem játszanak itt szerepet. Ezzel szemben a Carta del Lavoro-ban megnyilatkozó szemlélet a munkát nem akármilyen árunak tekinti, amely csak a munkavállaló egyént és az egyéni munkaadót érdekli, hanem olyan emberi értéknek, amelynek hováfordítása és sorsa az egész társadalmat érinti. Ennek megfelelően a termelés feltételei sem számítanak többé magánügynek, hanem az egész nemzet ügyének. Következik ebből, hogy a megélhetés normális feltételei és a termelés feltételei nemcsak összeegyeztethetők a munkateljesítménnyel, hanem kapcsolatosak vele, miként az egyetlen posztulátumból levonható korolláriumok.

A Carta del Lavoro — fejezi be Vito — méltán minősíthető tehát az új „humanizált” közgazdaság alapkövének. Ez biztosítja ennek az okmányoknak történeti szerepét és ismeretének maradandóságát.

A moszkvai istentelenek új határozatai

A budhistákat is üldözi a Szovjet

Az East Informations Bureau jelentése szerint a szovjetországi istentelenek szövetsége legutolsó gyűlésén a következő határozatokat hozta:

1. Megerősítették azt a határozatot, hogy 1938. április 6-án az istentelenek konferenciáját Londonban tartják meg.
2. Ha az angol kormány nehézségeket támaszt, Hollandia, Belgium vagy Csehszlovákia jöhetnek számításba.
3. A szovjetországi istentelenek szövetsége a kiadások fedezésére 150 ezer rubelt bocsát rendelkezésre.
4. A központi tanács kijelenti, hogy amennyiben egyes külföldi delegátusok pénzügyükben szenvednének, költségeiket viseli.

5. Azoknak a külföldi csoportoknak, amelyek azt nagyon megszólgálták, zászlót nyújtanak át kitüntetésül. Ezideig Spanyolország és Mexikó jönek számításba.

Az East Informations Bureau jelentése szerint Ulan Batorban, Külső-Mongóliában, az ottani szovjethatóságok elhatározták, hogy az összes buddhista kolostorokat bezárják vagy onkat pedig elkobozzák. Megokolásul azt hozzák fel, hogy a szerzetesek „nemcsak az imperialista Japán ágenst, hanem nemi betegnek is”. Kolostorokat katonaság szállta meg, a vezetőket letartóztatták. A kolostori épületek egy részét kaszányáknak használják. A lakosság az a meggyőződése, hogy a város hadsereget helyhiány indította erre a lépésre.

Katica Irta: Török Sándor

Katica édesanyja peracet árult a színház sarkán, egy rozoga deszkabódében. Peracet meg csokoládét. Mindig panaszos, ráncos szája, koravén asszony volt. Az urat siratta mindig, a vasúti fékezőt, akit elvitt a háború.

Délelőttönként néha valamelyik szomszédasszonyra bízta a bódéját és hosszú, alázatos kérésekkel járta sorba a törvénytörő urakat. Nem akarta elhinni, hogy neki nem jár nyugdíj.

Dél felé aztán, ha már végigjárta a hivatalokat és rezkető inakkal, kiszaradt torokkal visszakerült a bódéba, szoknyája szélével kitörölte szeméből a maradékkönnyet és még panaszosabbra nyílt a szája.

Katica mindezekből nem értett semmit. Négyesztendő agyának apró gondolatai nem sokkal terjedtek túl a bódén és a fabábun.

A patak ott kanyargott el a bódé mellett és Katica naphosszat ült a parton, a jó puha homok és játszott a fabábuval.

A bábut, bátyja, az asztalosinas faragta és mázolta szépen szinesre. Ez volt az egyetlen játéka Katicának.

Ölébe vette Jucit — így hívták a bábut és míg édesanyja a szomszédoknak mesélte kérvényező kálváriáját, elgügyögött vele.

Nagylevelű útilaput szedett, abba szépen belegyöngyölte, fűvel körülkötözte és apró fehér szappanvirágot tűzött a derekára. Megvolt a ruha.

Juci pedig hálás volt az öltöztetésért. Estig elmulattatta Katicát. Akkor aztán, mikor az utolsó ember is hazament a színházból, az asszony eloltotta a karbidlámpát. András, az asztalosinas, kosarába szedte a maradék holtit, a bódét bezárták és elindultak hazafelé.

Az asszony balkezeiben vitte a kis kosarat,

jobbkezeivel fogta a nagykosár fülét. A másik fülét András emelte, Katica a bátyjába kapaszkodott és az ölében tartotta Jucit.

Igy ballagtak fel a hegyoldalba, ahol a házastros Mari néni konyhájában hármuknak volt egy szalmazsákkjuk.

Katica el nem engedte volna Jucit. Vele aludt. Az asszony néha beszélt álmában. Az urat emlegette, a fékezőt, akit elvitt a háború és aki után nem akarnak nyugdíjat adni.

András nyugtalanul aludt és majdnem mindig leesett a szalmazsákról.

Reggelenként aztán újra elindult a kis menet. Most már tele kosarakkal.

A bódét kinyitották és ismét kezdődött egy nap.

Katica csak ült a patak partján és beszélgetett Jucival.

Színészek jöttek-mentek. Peracet, csokoládét vettek és néha megszólították a kisleányt. Katicát, meg a fabábut mindenki ismerte a színház körül.

Egy reggel aztán nagy dolog történt. A színházból művésznayakkendős, nagykalapos fiatalember jött ki a rendezővel és egyenesen odamentek a bódéhoz. A művésznayakkendős idegen megemelte a kalapját és bemutatkozott. Elmondta, hogy az ő darabját adják és egy szép, ügyes kisleányra volna szükség, aki egy gyermekszerepet eljátszana.

Aztán a rendező vette át a szót.

— Nézze. Szekeresnő, Katica éppen jó volna. Mi persze mindenről gondoskodunk és egy kis pénz is kapna a gyerek.

Az asszony azt sem tudta, hova legyen az örömtől.

— Hogyne, kérem. Már, hogy a Katica. Az én leányom. Katica, gyere csak ide. Tessék elhinni, helyes kis leány ez. Az arca az enyém, kérem, de

XI. PIUS PAPA koronázása ezidei évfordulója alkalmából ez a gyönyörű könyv jelent meg
Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képpel mutatja be Szent Péter mai utódját a legáltalánosabb koncepciójú pápák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások káprázatos pompájában, a zarándokok százezreinek hódolatától övezve. Megmutatja államférfiul bölcsességében és legmeghittebb és leltisztább nemes emberrel meglátásban. Ime néhány fejezete a könyvről: Diadaloslop és a pápa! szék.

A lombard városkájú a Vatikán trónjára. Ratti bíbornok megválasztása.

A Conclave és XI. Pius választása.

A pápa fejedelme.

Hogy tölti a Pápa egy napját, stb., stb.

A könyv ára 284 lel és portó.

Megrendelhető lapunk könyvosztályánál.

Jelképes sirt állítanak Gyóni Gézának,

ha a szovjet további akadályokat támaszt a nagy költő hamvainak hazaszállítása körül

Budapestről jelentik: Gyóni Géza hamvainak hazaszállítása körül ismét akadályok merültek fel. A Gyóni Társaság tudvalóiban dr. Mészáros Vilmos gyóni ügyvédet kérte fel, hogy a székesfehérvári temetkezési üzem igazgatójával Szibériába utazzék és a hamvak hazaszállítást előkészítse. Mészáros dr. ugyanis hadifogolytársa volt Gyóninak, jelen volt a költő temetésén és ismeri a sírhely fekvését. Az elhunyt költő derekára egy vasövet erősítettek és belevették nevének kezdőbetűit és azzal temették el, hogy annak idején majd felismerhessék. Most az volt a terv, hogy szeptember elején indulnak útnak, de kellemetlen akadály jött közbe. A szovjethatóságok nem adták meg a beutazási engedélyt. Egyelőre abban reménykednek, hogy talán tavasszal elutazhatnak Szibériába. Ha azonban akkor sem sikerül a küldöttségnek kijutnia, úgy tervezik, hogy Pesten jelképes sirt állítanak Gyóni Gézának.

a szeme, az apjáié. Vasúti fékező volt, kérem, az apja. Az én uram. Elsőosztályú fékező. Agyonlőték kérem az oroszok Volhíniában. Aztán most hiába járok törvényről, törvényre, azért a kis nyugdíjért, tessék elhinni, nehéz az élet.

Az urak unták már a dolgot.

— Katica most eljön velünk. Próbálni kell. Négy nap múlva lesz az előadás, nem nehéz az egész. Néhány szava van. Na, gyere, kisleány.

Katica már ott állott mellettük. A felszólításra a kezét nyújtotta. Juci azért nem engedte el...

Nem tudta még, hogy mi is történik tulajdonképpen, de érezte, hogy valami nagy-nagy dolog.

Ettől kezdve négy napig minden délelőtt bent volt a színházban. Dédelgették, ölbevették, cukrot, téstát vettek neki.

Az asszony pedig kint mesélte a szomszédoknak:

— Mindjárt az én gyermekemre gondolt a drága, jó rendező úr. Szegény apja, ha látná. Elsőosztályú fékező volt, aztán lelőtték az oroszok Volhíniában.

És a pereces asszonynak eleredt a könnye.

A negyedik napon este bezárta a bódét. A titkár úr szót a jegyzetőnek és a pereces asszony, meg a fia, az asztalosinas, néma áhítattal meghűzötták az állóhelyen.

Katicát megmosdatták. A lábára selyemharisnyát, lakkcipőt húztak. Kis testét aranyos, ezüstös ruháskába takarták. Az arcát kifestették szép rózsaszínűre, a szemöldökét meghúzták arannyal.

Katica ült a tükör előtt és mosolyogni is alig tudott a boldogságtól.

A szíve elszorult, mikor a kulcszák mögött kézenfogta a rendező.

— Aztán ne félj semmit, bátran bemész, elmondod a mondókádat. Hiszen úgy tudod, mint vízfolyás. Le ne nézzél. Kezre, lábadra ügyelj,

L. BURGER:

Világsiker

**Bölcsőre hulló
fények és árnyak**

Egy bábaasszony naplója.

Háromnyomatu művészi fedő-
lap. 340 oldal. Ara 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás jelent meg.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

**Meghalt vitéz Horthy István,
Magyarország kormányzójának
testvérbátyja****Kétoldali tüdőgyulladás végzett a nyugalmazott lovassági tábornaggyal**

Bécsből jelentik: Hajnali 2 óra 15 perckor érkezett jelentés szerint vitéz Horthy István nyugalmazott lovassági tábornagy, Horthy kormányzó testvérbátyja, csütörtökre virradó éjszaka kétoldali tüdőgyulladás következtében meghalt. A halál pillanatában unokaöccse, Horthy István, a kormányzó fia tartózkodott a betegágya mellett. A holttestet csütörtökön Budapestre szállítják.

Vitéz Horthy István 1858 december 21-én született Kenderesen. Középiskolai tanulmányait Pozsonyban és Debrecenben végezte, majd Bécsben és Budapesten jogot hallgatott és megszerzte a jogtudományi vizsgát. Ezután a katonaságnál aktíváltatta magát. 1906-ban törzstiszt, a háború alatt, 1916-ban pedig tábornok lett. Kecskeméten, Timisoara vidékén, Budapesten, Székesfehérváron, Brasovban és Bécsben szolgált. Számos katonai kitüntetést szerzett. A kommuné alatt résztvett az ellenforradalom szervezésében és amikor öccse, Horthy Miklós, mint fővezér bevonult Budapestre, a tábornoki kar egyértelműleg őt kívánta lovassági felügyelőnek. 1919-ben a honvédelmi miniszter ki is nevezte és ugyanakkor altábornagy lett. 1921-ben lovassági tábornagi rangban nyugalmába vonult. Nyugalomba vonulása után bekapcsolódott az aktív politikai életbe és tagja volt a felsőháznak.

Horthy István kedden érkezett az osztrák fővárosba és a Collégium Hungaricumban szállt meg Szerdán hirtelen súlyosan megbetegedett, s hajnalra bekövetkezett a halál.

ahogy mondtam Na, most — és bent volt a szinpadon.

Nem történt semmi baj Minden jól ment. A nézőtér kacagva tapsolt a pöttömnyi szereplőnek. Még virágot is dobtak fel.

— Az én leányom ez, kérem. Az én gyermekem, Katica.

A művésznakkendő most frakkban volt és mikor Katica kijött a szinpadról, egy doboz csokládát adott neki.

Körülvették, nevettek és megsimogatták.

Mikor a felvonásnak vége volt, a színészek és színésznők közrefogták a frakkost, meg Katicát és kimentek a függöny elé.

A nézőtér a székeken dobolt és tapsolt.

Katicát aztán ismét a tükör elé ültették. Most már háttal a tükörnek. Az arcáról csúszos, utálatos zsírral lemosták a festéket. Lehúzták róla a lakcipőt, selyemharisnyát, meg az aranyos-üzüstös ruháscskát, ráadták a régi rongyait.

Kint várta a percesasszony, meg András.

A frakkos ott állott az ajtóban a primadonnával. Monokli volt a szemén, de nem vette észre Katicát.

Az asszony, meg a fiú, összecsókoztak a gyereket és sokat beszéltek az úton. Még otthon is, mikor lefeküdtek az szalmazsákra. Katica nem szólt egy szót sem és értelmes, tiszta gyerek-szemét nem tudta lehúyni egész éjjel.

Reggel lecipelték a kosarakat, Katica leült a patak mellé és az ölébe vette a fababut.

Gügyögni akart neki és nem tudott. Nézte, nézte egy darabig idétlen kékre, vörösre mázolt faarcát, aztán egy csendes, nagyon szomorú szünettel beejtette a patakba.

A bábu forgott egy ideig a vízben. A festék kezdett lemállani róla és szívarványosan szétfolyt körülötte. Aztán egyszerre megindult és pillanat múlva eltűnt a kanyarodónál.

**POP VALER: „Nagy kisebbségi tömegek
élnek közöttünk”****„Aláírtunk egy nemzetközi szerződést — tartjuk
szavunkat és aláírásunkat...”**

Bucuresti. Saját tud. Az *Universul* ma a következőkben ismerteti Pop Valér vasárnap elmondott sighet-i beszédét, amelyből baloldali lapok híradása alapján már közöltünk részleteket:

— A fájdalmas múlt által teremtett helyzetet nem lehet egy-kettőre eltüntetni, — mondotta Pop Valér. — De meg fog változni ez az állapot, mikor mi, románok mind teljes erővel fogunk dolgozni és valóban uralkodni fogunk az ország minden gazdagsága felett.

— Nagy kisebbségi tömegek élnek közöttünk. Aláírtunk rájuk vonatkozólag egy nemzetközi szerződést és tartjuk szavunkat és aláírásunkat. Romániában mindenkinek ugyanazok a jogai vannak. De az államalkotó román elemnek szelvében-hosszában uralkodnia kell az ország földjén. Mindazok a kisebbségek, akik 1918-ban illetékességgel bírtak az országban, egyenlő jogu állampolgárok lettek s akik elismerik a román munka elsőbbségének magasabbrendű parancsszavát, azok szabadon és korlátozás nélkül dolgozhatnak mellettünk a nemzeti munkavédelem elvének keretei között. Mindazok azonban, akik az egyesülés után jöttek, távoznok kell. Túlsokan vannak és túlsok helyet foglalnak el. Senki sem akadályoz-

hat meg minket abban, hogy megmondjuk nekik: eltartottunk benneteket idáig, de ezután nem tudunk eltartani titeket.

— A kormány az idegenek szigorú ellenőrzését fogja végrehajtani az ország tehermentesítése céljából.

**A NEMZETI MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY
ALKALMAZÁSÁNAK FELÜLVIZSGÁLÁSÁRA
KIKÜLDÖTT BIZOTTSÁG JELENTÉSE.**

Bucuresti. Saját tud. A román személyzetnek a vállalatoknál való elhelyezésére kirendelt bizottság, mely az ipar- és kereskedelmi miniszter mellett működik, jelentést készített a román munka védelméről szóló törvény alkalmazásának eredményeiről.

Eszerint: a bizottság megvizsgálta a helyzetet száz vállalatnál, a személyzet nemzetiségi arányszáma szempontjából s megállapította, hogy három éve, vagyis a törvény kihirdetése óta a román alkalmazottak arányszáma még egy százalékkal sem emelkedett. A vállalatok elbocsájtottak ugyan néhány útleveles, idegen állampolgárt, — folytatja a jelentés, — de ezek helyét kisebbségekkel töltötték be.

A jelentést a napokban nyújtja be No-teanu szenátor, a bizottság elnöke, Pop Valérnak.

**Tovább folynak
Magyarország és a kisantant tárgyalásai****Enyhülést remélnék a francia-német és angol-német
viszony alakulásában is**

Genfből jelentik: A Népszövetség különböző szervei közül szerdán csak az albizottságok tartottak ülést.

Magyarország és a kisantant megbízottainak tárgyalásai tovább folynak.

Közelebbi részletek még nem szivárogtak ki a tárgyalásokról. Genfi körökben úgy tudják, hogy Antonescu külügyminiszter a tárgyalá-

sokkal kapcsolatban Genfből hazatérve megszakítja útját Belgrádban.

ÚJ ALAPOKRA FEKTETIK**A FÖLDKÖZI-TENGERI ELLENŐRZÉST.**

Rómából jelentik: Mint jelentettük, Olaszország, Franciaország és Anglia között megállapodás jött létre, melynek értelmében Olaszország elküldi képviselőit egy Párizsban összehívuló szakértői értekezletre.

Ennek az értekezletnek az lesz a feladata, hogy új tervezetet dolgozzon ki a földközi-tengeri ellenőrzés lebonyolítására, még pedig az olasz kormány kívánóságának figyelembevételével.

tehát Olaszország egyenjogúsága alapján.

A „Temps” úgy tudja, hogy Hitler német birodalmi vezér mérséklő szellemében érvényesítette befolyását Rómában. Megállapítja a lap, hogy ha ez megfelel a valóságnak, nem tekinthető jelentéktelen körülménynek, mert ebből az következik, hogy

enyhülést lehet remélni a francia-német és angol-német viszony alakulásában is.

A „Paris Soir” szerint a földközi-tengeri ellenőrzést új alapokra fektetik. E szerint Olaszország nem kap külön ellenőrzési körzetet, hanem az ellenőrzést az egész Földközi tengeren az angol, olasz és francia hadihajók együttesen látják el.

Londonból jelentik: Eden külügyminiszter, aki szerdán visszatért Londonba, hosszabb megbeszélést folytatott Chamberlain miniszterelnökkel.

Párizsból jelentik: A francia sajtó nagyjelentőséget tulajdonít a folyamatban lévő angol-olasz-francia megbeszéléseknek, főként a szerdán Genfben lezajlott francia-olasz tanácskozásoknak. Egyes lapok arra számítanak, hogy a megbeszélések során sikerül az egész spanyol vizsályt rendezni. A *Journal* megállapítja, hogy a jövő kedvezőbb színben tűnik fel.

**A modern
leánynevelés**

nélkülözhetetlen eszköze a leánylélek problémáival foglalkozó könyv. A világirodalom e téren gazdag termékeiből legkiválóbb sikerű, eléggé nem ajánlható munkák:

Gerely Jolán: **A MŰVELT LEÁNY.**

emelkedett szellemű tanácsadó az élet és társadalmi érintkezés minden kérdésében. fiatal lányok számára nélkülözhetetlen. Ara: 110 lei.

Gerely Jolán: **HIVATÁS VAGY ROBOT?**

A munka értékelése a krisztusi világnézet szemszögéből. Felemelő, lelkesítő, sok gyakorlati tanácsot nyújtó. 110 lei.

Gerely Jolán: **ADD NEKEM A SZIVEDET.**

Serdülő lányoknak kincsetérő munka. A leány legnagyobb problémájáról, a férjhezmenésről szól, okos, finom hangon, lebilincselően érdekes módon. Ara: 110 lei.

Gerely Jolán: **KI VAGYOK?**

A szüzváriás leánylélek kialakítására páratlan eszköz e könyv. A modern leánylélek minden problémáját leperget színes, eleven képekben s felemelő vála mennyit a szüzanyás eszme magasztára. Ara: 120 lei.

Kapható: **KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.**

Buziás gyógyfürdő (Román Nauheim)

Természetes, páratlan szénsavas, radioaktív sós, vasas forrászavakkal. Biztos gyógyhatás és vérkeringési zavaroknál, szervi elhízásos érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomszűz, hólyaghurut és kimerülési idegesség esetén. Szív és vérkeringési zavaroknál, szervi elhízásos érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomszűz, hólyaghurut és kimerülési idegesség esetén. Női betegség a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegbajok (Tabes) esetében a legjobb eredménnyel.

Ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.
Kitűnő konyha. Elsőrangú szállodák. Diétás penziók mérsékelt árral.
Modern napfényes szabad uszoda. A CFR vonalain utazási kedvezmény. — Állandó katonazene.
Pausálárak az „Európa” utazási irodák útján.
Fürdőidény május 15-től október 1-ig.
Prospektust, felvilágosítást szívesen küld: Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG, BUZIAS, BANAT.

Kik hogyan szerezték vagyonaikat?

London, szeptember hó.
A „Daily Mirror” hat angol és hat amerikai milliost kérdezett meg, hogyan tették meg az első lépést gazdasági pályájukon. Hogyan helyezkedett el az első dollár vagy font, amiből azután hatalmas vagyonok lettek. Lord Nuffield, a 60 éves automobilkirály, akinek vagyona 400 millió dollár rug, 17 éves korában kezdte egy angol kerékpárjavító üzemben. Egész vagyona akkor 4000—5000 leit tett ki. Sir Henry Deterding, a Royal Dutch elnöke, aki ma 70 éves, mint banktisztviselő kezdte pályáját és így irányította egy holland olajvállalat figyelmét magára. Először a vezérigazgató titkára, majd utóda lett. Gordon Selfridge, a híres Selfridge áruházak 72 éves milliomas tulajdonosa, akinek 5000 alkalmazottja van. 14 éves korában egy bankban volt alkalmazott, később egy áruházban lassanként

emelkedett előre. Negyvenéves korában jött Angliába, ott alapította az első nagyobbszabású áruházat. Lord Hirst 16 éves korában összesen 20—22.000 lei értékű pénzzel jött Londonba és első heti keresete 1200 lei volt. Ma 73 éves és egy vilamosági társaság vezetője, amelynek 30.000 alkalmazottja van. Henry Ford, akinek vagyona még mindig másfél-milliárd dollárt tesz ki, mint ismeretes, egy farmer gyermeke. 40 éves koráig semmi különlegességet nem csinált. 1905-ben építette az első versenykocsit és vagyonát közismert racionalizált munkamódjának köszönhette. Rank, aki a „Daily Mirror” szerint ma Európa leggazdagabb embere, 83 éves, malomiparos. 21 éves apja kis malmában dolgozott. Később egy kis szélmalomot vett saját kezelésbe, amely csak két zúskot tudott egy óra alatt megőrölni. Ma ő a világ legnagyobb malomiparosa.

Szindikátusokba tömörül a Satu-Mare megyei iparosság

Az előértekezleten leszögezték, hogy a munkakamara nem tud a póto ni az iparosság megszüntetett szervezetét

Satu-Mare. Saját tud. A romániai, különösen pedig az országrészünkbeli kisiparosság hovatovább jobban érzi egy erős szervezet hiányát, amelynek keretei között maga intézze sorsát, ügyes-bajos dolgait. Iparos társadalmunknak vérebén él a szervezkedésre való hajlam, amit az évszázados céhrendszer és a testületekbe, társulatokba tömörülés fejlesztett ki. A régi kereteket az új iparképesítési törvény életbeléptetésével elvesztették s helyette a munkakamarát kapták, mely — mint a gyakorlat mutatja — nem tudja pótolni a régi szervezeteket. A munkakamara ugyanis hivatal, ahol tisztviselők végzik kiszabott munkájukat s a kisiparos tömeg érdekeivel senki sem törődik. Ez a számánál fogva is tekintélyes tábor tudatában van az ujjászervezkedés fontosságának. A jelszó Brasovból indult el: szindikátusokba, azután közös szervezetbe kell tömöríteni a kisiparosságot.

Satu-Mare-n az egykori ipartestület utolsó vezetősége és az ipartársulatok elnökeiből álló bizottság foglalkozott ezzel a nagyfontosságú kérdéssel.

Kocsis László elnöki megnyitójában a szervezkedés fontosságát hangsúlyozta, mert a kisiparos sorozatos sérelmével nincs kihez forduljon segítségért. Már az ipartestület feloszlása előtt látták, hogy az iparosságnak új szervezeti formákat kell teremteni. A galati és a Samuila szenátor vezetése alatt álló kisiparos egyesületektől kaptak csatlakozási felszólítást, azonban egyikhez sem köthették sorsukat, mert mindkettő politizál. A transsylvaniai iparos

Kedvezményes I. osztályú fürdőjegyek az Episcopesti fürdőbe, kiadóhivatalunkban kaphatók

egyesületnek gazdaságának kell lenni.

Dr Fischer József megemlíti, hogy az ipartestületekben két főelv uralkodott: a politika száműzése és az egymást becsülés. Ezeket az elemeket nem lehet fellelni a mai iparos társadalomban. A csoportok politikai jelszavak szolgálatában állanak, amelyek nem egyesítik, hanem elválasztják őket. Egy célnak kell lebegni az iparosság előtt: szervezkedni és becsületes eszközökkel megvédeni a maguk érdekeit. Javasolja, tömörüljön az iparosság szakmai szindikátusokba s ezeket egy felsőbb szervezet egyesítse. Ezáltal visszanyerhetik régi egységüket.

A kérdést dr Teveli József ügyvéd gyakorlati szempontból világítja meg. A brasovi iparosság az új törvény életbeléptésénél azonnal felismerte a helyzetet s nem engedte szétforgácsolódni az iparos társadalmat. A brasovi ipartestület törvényileg megszűnt, de ténylegesen ma is létezik. A személyzetet megtartották, a tagdíjakat — önkéntes megajánlás formájában — ma is szedik, irodájuk fennáll és eredményesen dolgozhatnak a maguk érdekeinek a megvédésére. Hivatalos körök is belátták, hogy a munkakamara nem pótolja az ipartestületet és a legmagasabb helyen is jószemmel nézik az iparosság ujjászervezkését.

Kondor Gedeon, az Iparos Otthon elnöke javasolja, alakuljon át az értekezlet szervezőbizottsággá, amit egyhangulag ki is mondanak.

A cipésziparosok nevében Gyüre Lajos elnök a szervezkedést sürgeti és példákkal igazolja ennek szükséges voltát. A szétzilált iparossággal szemben a kartellek állanak. A testületek feloszlása óta a cipészszakmában százsázzalékkal emelkedett a nyersanyag ára, a közönség teherbíró képessége ezzel szemben a régi.

Több felszólalás után a szervezkedés megkezdése mellett döntenek. Elhatározták, hogy az építőipari szindikátust, mely tízenhét szakmát egyesít, néhány napon belül megalakítják és jogvédő irodát állítanak fel.

Gyümölcskivitel — gyümölcsértékesítés

A gyümölcsértékesítés tanulságai a jövőre nézve

A gyümölcsértékesítés ma már igen sok tényezőtől függ. Nagyon fontos, hogy milyen minőségű gyümölcsöt, milyen csomagolásban visszük piacra. A gyümölcszedés és csomagolás ma már bizonyos szakutadást és körültekintést kíván, úgyszintén a csomagolás munkája is, mert sok mértékben ezektől függ, milyen lesz a termelő egész esztendei munkájának eredménye?

Tudnunk kell ugyanis, hogy amennyiben gyümölcsünket exportcélra fogják megvenni, nem engedjük a gyümölcsöt teljesen megérni, hanem jó félerett állapotban szedjük le és így értékesítjük. Természetesen e tekintetben figyelembe kell, hogy vegyük a gyümölcs nemét, mert, míg a cseresznyét és meggyet, túlérés elkerülésével, megérni engedjük, még ha exportra szánják is, addig a barackot, szilvát és körteféléseket csak félerett állapotban szabad szedni és piacra vinni. Ha azonban gyümölcsünket előreláthatólag gyorsfogyasztásra fogják megvenni, akkor minden gyümölcsöt megérve szabad szedni és piacra vinni. Ebben az esetben is nagyon ügyeljünk arra, hogy túlérés be ne következzen, mert a túlérett gyümölcsöt csak olcsó áron tudjuk értékesíteni.

A gyümölcs szedését általában kézzel, megfelelő létrák és állványok segítségével végzzük. A kézzel való szedés a legmegfelelőbb mód, mert ebben az esetben betartható a kellő óvatosság, míg a gyümölcszedővel való szedésnél bizony sok gyümölcs megsértődik, megtörődik. A gyümölcsöt nemre való tekintet nélkül ne zacskókba, zsákba, vagy pláne szorosan a szedőmunkához kötött köténybe szedjük, hanem mindig kosarakba. Szedés közben a gyümölcsöt nem szabad dobni, hanem óvatosan kell a kosárba tenni, mert a legkisebb ütődés, különösen lágyabbhúsú gyümölcsöknél, foltosságot vált ki, ami a tetszetős szint ronja, de ettől eltekintve, gyors romlást is idéz elő. Minden gyümölcsöt a szárával szedjük. Különösen fontos ez az érett cseresznyénél és meggyénél, mivel a száratlanul szedett cseresznye és meggy a szár helyén nedvességet enged magából, aminek szintén gyors romlás a következménye.

Mindig a szebb és fejlettebb gyümölcs szedendő először, míg az apróbbakat tovább is fejlődni hagyjuk. Ha módunkban áll a nappali időszakokban válogatni, úgy a harmat felszárada után fogjunk hozzá a szedéshez. A tikkasztó ebédutáni meleg időben nem tanácsos szedni, mert ebben az időben legnagyobb az elpárolgás, minek következtében a szedett gyümölcs fonnyadt és bágyadt szint kaphat. A leszedett gyümölcsöt hűvösebb, de legalább is árnyékos helyre tegyük azonnal, hogy ezzel is az elpárolgást akadályozzuk.

Ha háromfelé válogatunk, úgy körülbelül kielégítettük a piaci követelményeket. I. osztályú lesz a körülbelül egyforma nagyságú és teljesen egészséges, tehát hibátlan áru. II. osztályú az apróbb, de szintén egészséges áru és III. osztályú a hibás, de még fogyasztásra alkalmas áru.

Lehetőleg kosarakban szállítsuk a gyümölcsöt, különösen az apróbb és törékenyebb gyümölcsöket. Nagyobb gyümölcsök szállíthatók ládáknak is. Bármilyen edényt használunk is a szállításra, fontos, hogy a gyümölcs szorosan simuljon egymáshoz a szállító edényben, tehát hézagok ne maradjanak, továbbá nagyon fontos, hogy a kosár vagy láda tetővel legyen el látva, ami szintén szorosan illeszkedjen a gyümölcs tetejére. A lazán csomagolt gyümölcs, különösen rossz, rázós úton, ide-oda vándorol útközben, minek következtében egymáshoz surlódik, törött lesz. Az ilyen törődött gyümölcsöt pedig csak olcsó áron lehet értékesíteni.

Olvassátok és terjesszétek

a Magyar Lapok-at!

Bonyodalma Troncoso őrnagy körül

Komolyan vádak, rejtélyes kitalálások ködözik el az őrnagy franciaországi szereplését

A francia baloldali legújabb vádja: a spanyol nemzetiek egy franciaországi fasisztaforradalom fegyveres támogatására készültek

Párizsból jelentik: Az ország közbiztonsági igazgatója szerdán este fogadta a sajtó képviselőit. Kijelentette, hogy

egy bizonyíték arra mutatnak, hogy Troncoso őrnagy csak a német használták fel a vörös spanyol terrorlajáró elleni merénylet-kísérletnél.

A vizsgálat során ugyanis kiderült, hogy szeptember 14-én a bresti szállodában egy rejtélyes ember szállt meg, aki *Suprella* néven jelentette be magát. Csütörtökön valószínűleg

érdekes leleplezéssel fog zárulni a vizsgálat tekintetben. A közbiztonsági igazgató azt a reményt fejezte ki, hogy

a Cereiben pénteken meginduló bűnpör fényt fog deríteni a külföldi terroristák franciaországi üzemeire.

A cerberei és toussusi merényletek valóban nasonlóságot árulnak el a műszaki végrehajtás tekintetében. Az azonban *nincs bebizonyítva, hogy a Pressbourg-utcai merénylet tettesei is ehhez a szervezethez tartoznak.*

Francia sajtóháború a spanyol őrnagy személye körül

Párizsból jelentik: A szélső baloldali sajtó a legképtelenebb vádakkal halmozza el Troncoso őrnagyot és nem csupán a párizsi Étoile és Pressbourg-utcai merényleteket, hanem minden terrorista bűncselekményért, mely az utóbbi időben Franciaország területén történt, reá akarja hárítani a felelősséget.

A jobboldali *Liberté* éle-en állást foglal a baloldali sajtó vádjaival szemben és heves támadást intéz *Dormoy* belügyminiszter ellen, aki szándékosan *Troncoso* őrnagyra akarja hárítani az Étoile-téri merénylet felelősséget.

A belügyminiszter — írja a lap — egy agent provocateur és egy teslett életű nő vallomásra támaszkodik.

Dormoy a valenciai kormány egyenes kérdésének engedve folytatja kísérleteit *Troncoso* ellen, mellyel az egész országot veszélyezteti. Ebben a véleményben különben osztozik a miniszterelnök és külügyminiszter is. A kormány szociálista tagjai mindenáron el akarják gáncsolni *Delbos* külpolitikáját. Ezt a játékot most *Dormoy* irányítja. *Chauteemps* miniszterelnök határozottan kijelentette, hogy *Dormoy* elvetette a súlykot. A „Cagoulard” meseje még csak megjár, de

a Troncoso ügy már súlyos követke-

ményeket vonhat maga után. A belügyminiszter Franciaország egész tekintélyét kockáztatja.

Dormoy azonban kijelentette a miniszterelnöknek, hogy biztosra veszi vállalkozásának sikerét. *Chauteemps* kételkedett ugyan ebben a sikerben de végül mégis engedett. Ugyanakkor

Izgalom a Quai d'Orsay-n a malagai francia konzul őrizetbevételé miatt

Párizsból jelentik: A francia fővárosban úgy tudják, hogy a Franco-kormány *Troncoso* őrnagy letartóztatására ellenintézkedésekkel válaszol. A lapok ilyen ellenintézkedésnek tartják *De Martin* malagai francia konzul házfogságát is. A konzulnak ugyanis megtiltották, hogy elhagyja a konzulátus épületét.

A Quai d'Orsayn nagy izgalom uralkodik, bár nem tudják még, hogy a malagai konzul elleni eljárás és Troncoso letartóztatása között összefüggés van-e.

A „*Matin*” szerint *Troncoso* személyazonossága tekintetében kételyek támadtak. Ugy vélük, hogy ő az, aki a merénylet alkalmával

azonban nyitva hagyta a kaput, hogy kudarc esetén elejtse belügyminiszterét.

TRONCOSO ŐRNAGY LETARTÓZTATÁSA MIATT ŐRIZETBE VETÉK A MALAGAI FRANCIA FŐKONZULT.

Bayonneból jelentik: Bayonnei jelentés szerint a nemzetiek Malagában őrizetbe vették az ottani francia főkonzult. Az intézkedés hír szerint, *Troncoso* őrnagy Franciaországban történt letartóztatásával van kapcsolatban.

EGY FRANCIAORSZÁGI FASISZTA FORRADALOM FEGYVERES TÁMOGATÁSÁRA KÉSZÜLTEK A SPANYOL NEMZETIEK?

Párizsból jelentik: A francia baloldali lapok főhelyen közlik a san-sebastiani spanyol nemzeti főhadiszállásnak egy állítólagos tervét, melynek szerzőségét *Mancini* olasz tábornoknak és a Franciaországban most letartóztatott *Troncoso* őrnagynak tulajdonítják. A terv szerint, állítólag

a spanyol nemzetiek egy francia fasiszta forradalom kitérősekor benyomultak volna a francia baszk földre. Ezek szerint a fasiszta forradalomnak október 28-án kellett volna kitörnie Franciaországban.

A *Ce Soir* szerint a tervre vonatkozó okmányok melyek gépesített csapatok legrészletesebb felvonulási rendjét is tartalmazzák, a francia rendőrség birtokában vannak.

Szerdán reggel elutazott Bayonneból a francia baszk föld néprontói képviselőinek küldöttsége és csütörtökön Párizsban Chauteempsnek bemutatják a tervezett fegyveres betörésre vonatkozó okmányokat.

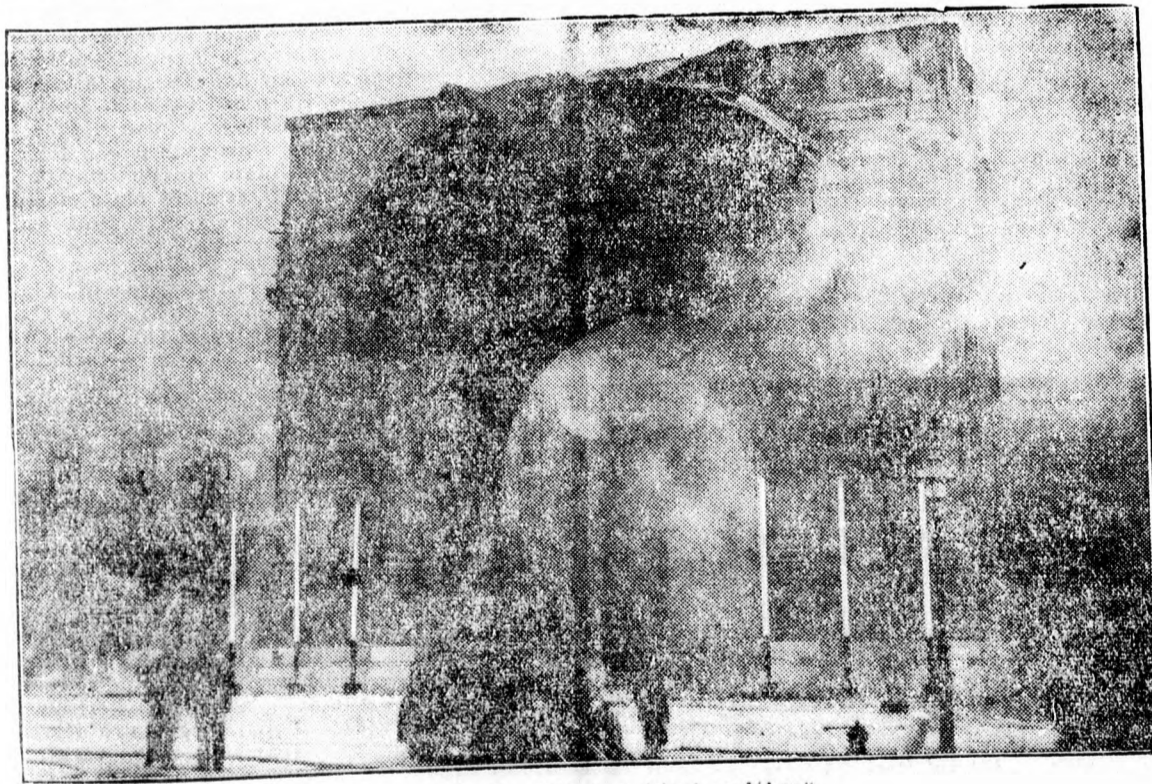
A hír hivatalosan nem nyert megerősítést, tehát azt teljes fenntartással kell fogadnunk.

Suprella néven szerepelt. Fölvetik a kérdést, hogy a *Troncoso* név nem álnév-e és mögötte nem egy magas spanyol személyiség rejtőzik-e. A francia nemzeti biztonsági hivatal bebizonyosodott arról, — mint az „Oeuvre” jelenti, — hogy az az ember, aki *Martin Hantes* néven vett részt a spanyol vörös hajó elleni támadásban nem más, mint *Linares* őrnagy, Franco tábornoka.

Önként jelentkezett az aradi rendőrségen az oradeai gyilkosság tettese

Oradea. Saját tud. Lapunk tegnapi számában részletesen beszámoltunk arról, hogy *Duma Arzen* aradi üvegcsiszoló munkás három revolverlövessel meggyilkolta *Sike Irma* 16 éves oradeai munkásleányt. A rendőrség nyomozást indított a gyilkos kézrekerítésére, azonban *Duma Arzen* eltűnt a város területéről.

Aradi tudósítónk telefonjelentése szerint, *Duma Arzen* csütörtökön reggel jelentkezett az aradi rendőrségen. *Duma* a kora hajnali órákban lerongyolódva, éhesen, gyalog érkezett szüleinek Radiste telepi lakására, ennivalót kért, majd elbucszott szüleitől és megindult a rendőrség felé. Utközben már találkozott a detektívekkel, akiket szülei lakásának megfigyelésére küldtek ki. *Duma* maga szölt a detektíveknek és ellenállás nélkül átadta magát. A rendőrségen megkezdték kihallgatását. *Duma* nem tagadja a gyilkosságot és vallomásában azt mondja, hogy miután agyonlőtte *Sike* Irmat, maga ellen fordította a fegyvert, a revolver azonban csütörtököt mondott. Azért követte el a gyilkosságot, mert barátja, aki a leánynak is bemutatta, ezemet vetett a szép leányra. Szüleitől még jelentkezése előtt el akart bucsuzni s ezért tette meg a hosszú utat. A rendőrség a gyilkos *Duma Arzent* kihallgatása után adja az ügyességnek

Tűz martaléka lett egy bécsi emlékmű. Képünk a mentési munkálatok alatt készült

E hó végéig hatályon kívül helyezték a kisiparosok könyvvezetéséről szóló rendeletet

Oradea. Saját tud. A kisiparosok üzleti könyvvezetésére vonatkozólag benyújtott emlékiratra a pénzügyminisztérium értesítette a helybeli pénzügyigazgatóságot, hogy a kisiparosok kötelező üzleti könyvvezetéséről szóló rendelet

végrehajtását szeptember végéig hatályon kívül helyezte.

A pénzügyminisztérium rendelete alapján ebben az esztendőben sem ház, sem földadó kivetés nem lesz.

A Vatikán hivatalos lapja a nürnbergi pártnapról

Rómából jelentik: Az *Osservatore Romano* egyik utóbbi számában, legfelsőbb vatikáni sugalmazásra, első oldalon kommentálja a nürnbergi pártnapok eseményeit. A cikk többek között ezeket írja:

— A pártnapok külső lefolyása nem erősítette meg azokat a várakozásokat, amelyek a birodalmi konkordátum utolsó maradványa elleni drámai kirohanásra számítottak. Sőt, bizonyos okokból, amelyeknek magyarázata későbbi alkalomra szorul, — ezen a kongresszuson inkább egy mérsékelt irányzat befolyása volt érezhető, mely taktikai okokból nem tartotta hasznosnak, hogy a pártkongresszust egy ily irányú elhatározó gesztus megszarja. Az azonban, aki ebből a körülményből bizakodó következtetéseket vonna le a további kifejlés tekintetében, csak azt bizonyíthatná, hogy a legutóbbi négy év eseményeiből semmit sem tanult. Ez a viszonylagos mérsék-

let, mely a jelenlegi általános politikai helyzetre vezethető vissza — nem szabad, hogy elfeledtesse azt a tényt, hogy Németországban az Egyház és annak konkordátumban biztosított jogai elleni nyílt és titkos harc tovább folyik. Nyilvánvaló bizonyíték erre nézve — a többi között — a sajtó egyre támadóbb és — enyhén szólva — méltatlan hangja, valamint azok a konkordátumellenes hatósági intézkedések, amelyekben a papoktól és vallásoktatóktól nem kívánunk egyebet, mint a Katekizmusnak nemzeti szocialista szellemben való megváltoztatását és reformját.

Az *Osservatore Romano* mindezek alátámasztására még megjegyzi, hogy ugyanaz a *Rosenberg*, akinek keresztényellenes hadjárata hivatalos német részről mindenkor „*Rosenberg egyéni ügyének*” nyilvánították, — a nürnbergi pártkongresszus során a legnagyobb német nemzeti díjat kapta, mint a nemzeti szocialista világnézet apostola.

Köztársasági elnököt akart választani a cigány nemzet!

A Nyitra városában üléselő „forradalmi parlament” meg akarta torpedózni III. Janus király megválasztását — de elítették a detronizációs tervüket és marad minden a régiben

Néhány nappal ezelőtt bejárta a világsajtót a hír, hogy Lengyelországban megkoronázták III. Janus cigánykirályt, az elhunyt Kwiek „király” fiát. Teljes volt az öröm hevedhet országban, míg öröm nem cseppent a nagy örömbe: a szlovenszkoji cigányok ugyanis „megtorpedózták” a választást. Nyitra városában gyűléselő forradalmi parlament egyhangúlag elhatározta, hogy tiltakozik III. Janus megválasztása ellen a következő okokból: Tiltakoznak, mert a királyválasztó gyűlésre — a cigányok évszázados hagyományai ellenére — nem hívták meg Janus király ellenjelöltjeit. Így a dúsgazdag Sztójka Jójót sem, aki a szlovenszkoji cigányság jelöltje volt. E súlyos formahibától eltekintve tiltakozik a szlovenszkoji cigányság azért is, mert „felfogásának” inkább megfelelne, ha a cigány nemzet élére köztársasági elnököt választanának. Felpanaszolták, hogy a Kwiekdinasztia mindig híres volt üzleties szellemé-

ről, amit bizonyít az is, hogy a mostani választást beleptidij ellenében, pompás külsőségek között rendezték meg.

A nyitrai gyűlés során elhatározták, hogy tiltakozó táviratot küldenek III. Janushoz, amelyben közlik vele, hogy a szlovenszkoji cigányság nem ismeri el királyságát, sőt trónbitonak tekintik őt. A történelmi nevezetességű távirat, amely alapjaiban ingatta volna meg III. Janusnak a varsói színház kelléktárából kölcsönkért trónját, — nem érkezett el rendeltetési helyére. A bizottság tagjai ugyanis, akiket megbíztak azzal, hogy a nyitrai postán a táviratot feladják, útközben itt-ott betértek, hogy jót igyanak a gyűlés sikerére s csak későn vették észre, hogy buzgalmukban elítették a „detronizációs” távirat költségét. Mondanunk sem kell, hogy erre a hírre általános verekedés és csendőri beavatkozás fejezte be a nyitrai „malcontes” cigányok gyűlését.

Időszerű fontos könyv!

Dr. BUCSÁNYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ara 145 lei.

Most van a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leiért szállítjuk. Utánvételt 25 leiel drágább.

Színes pósta

Amerikában a gazdag családok már megtalálták a módját, hogyan lehet az emharrabó gengszterizmus anyagi következményei ellen védekezni. Új biztosítási üzletág létesült, amely elrablás ellen, illetve az elrabolt egyénért követelt váltságdíjra biztosítja az amerikai polgárokat. Az egyik nagy biztosító társaságnál már tömegesen kötnek az amerikai gazdag családok ilyen „rablás elleni” biztosítási szerződéseket. 25—100.000 dollárig terjedő összegekre történnek a biztosítások s ha a biztosított ügyfelet vagy családjának valamelyik tagját a gengszterek elrabolják és kiadatása ellenében váltságdíjat követelnének, a biztosítótársaság fizeti ki a váltságdíjat. Természetesen a legszorgalmasabban tartják az elrablás ellen biztosítottak neveit, mert, ha a gengszterek tudomást szereznének arról, kik biztosították magukat, elsősorban azokat rabolják el a biztos váltságdíj reményében.

Németországban van a legtöbb rádióelőfizető: 8,372.818, Aglia: 8,204.000, Szovjet-Oroszország: 3,938.000, Franciaország: 3,926.902, Svédország: 1,002.785, Csehszlovákia: 972.694, Belgium: 944.073, Lengyelország: 766.579, Olaszország: 734.000, Dánia: 680.911, Ausztria: 601.342, Svájc: 473.322, Magyarország: 376.653, Finnország: 306.997, Lettország: 301.397, Portugália: 63.299. A többi európai országok adatai hiányoznak. Érdekes, hogy az országok lélekszámával mennyire nincsen arányban a rádióelőfizetők száma s hogy az északi országok mennyire vezetnek a rádiózásban, aminek éghajlati okai is vannak. Az Egyesült Államokban csak az autókba 4,5 millió rádiókészülék van beépítve és 31,400.000 családnál 24,500.000 rádiókészülék van forgalomban.

Párizsban néhány év óta rengeteg amerikai hazárdjáték automatát állítottak fel. Sok kavéházban négy-öt ilyen játékautomata is található és ugyanannyi ügynevezet szilva-narancs játék. Amíg az elektromos erőre berendezett játékautomatáknál nagy szerepet játszik az ügyesség, a szilva-narancs játékoknál a véletlenen mulik, hogy ki nyer. Most derül ki, hogy ezeket a játékautomatákat egy amerikai gengszterbanda szállította Párizsba. Az eset úgy derült ki, hogy a párizsi játékautomata tulajdonosok és a zsarolók között valóságos gengszterháború tört ki, amelynek eredményeképpen a rendőrségnek sikerült lelepleznie a játékautomatákat fosztogató gengszterbandát.

A római világkiállítással kapcsolatban hatalmas új hidat építenek a Tiberis fölött. A híd annak az útnak a toroklatánál épül meg, amely a régi Fiorentini-templomtól indul el. Az új út alagút alakjában átfúrja a Gianicolo dombot, majd a Cavaleggeri kapun keresztül halad ki a világkiállítás területére. A technikai hivatalok már elkészítették a terveket és rövidesen megkezdik a híd építését, amelynek stílusa megfelel a renaissance stílusú negyed jellegzetességeinek. Ebben a negyedben van Hadrianus mauzóleuma és a Santo Spirito templom és számos világszerte ismert, jelentős olasz emlék.

Spanyolországban megszámlálhatatlan azoknak a művészi és egyéb történelmi jelentőségű emlékeknek a száma, amelyek a polgárháborúnak áldozatul estek. Valószínűleg csak a háború végével lehet majd megállapítani, mennyi érték pusztult el Spanyolországban. A legújabb jelentés szerint most Miguel Artigas, a madridi nemzeti könyvtár igazgatója, aki természetesen már hosszú idő óta nem töltheti be hivatalát, tett közzé segítséget kérő felhívást. Megtudta, hogy a Cid kéziratát, melynek értéke százezrekbe tehető, a Spanyol Bank acélkamrájából valaki elvitte. A Cid, a spanyolok nemzeti éposa és a XII. századból származik. Sokáig a vivari kolostorban őrizték, később Madridba került. A spanyol tudós reméli, hogy még előkerülhet a nagybecsű kézirat, ha azok, akik elvitték, valahol megvételre felajánlják. Erre azonban sokáig kell még várni, ha ugyan egyáltalán megvan még az értékes darak és nem esett áldozatul annyi más társával együtt a tűznek vagy házbombolásnak.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Strada, Strada Regele Carol II. 5
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 500, félévre 400
 aegyedévre 210, egy hóra 70 lei.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, aegyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felölteszerkesztő: PERÉDI GYÖRGY
Csúf szerkesztő: dr. Sulyok István
 Csal, Piața Unirii 13.

Központot nem öztünk meg és nem edünk vissza.
 Csak a választásból magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése
 az a várható időjárás: Mérsékelt szél, sok
 eső és a hőmérséklet kissé csökken.

**DIONISIE VARSÓI MITROPOLITA LÁ-
 TOGATÁSA MIRON CRISTEA PATRIAR-
 CHÁNÁL.** Bucaresti. Saj. tud. A lengyelországi
 ortodox egyház és a román ortodox egyház kö-
 zötti kapcsolatot szorosabbá tételére céljából Dio-
 nisie varsói mitropolita látogatást tesz Miron
 Cristea patriarchánál Bucarestben, ahova
 szeptember 25-én érkezik meg.

Cáfolják a török kormány lemondását, Isz-
 tambulból jelentik: Hivatalos körökben cáfolják
 azt a hírt, hogy az egész török kormány lemond-
 dott volna. Csak Inonu miniszterelnök nyújtotta
 be lemondását egészségi okokból, a kormány többi
 tagja helyén maradt. Kemal Atatürk enő a
 miniszterelnökség vezetésével Jellal Bayer, jelen-
 legi gazdasági minisztert bizta meg.

**A LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER VE-
 LENCÉBEN.** Velencéből jelentik: Beck lengyel
 külügyminiszter néhány napi tartózkodásra
 Velencébe érkezett.

Kétezer éves a római császárság. Rómából
 jelentik: Kétezer évvel ezelőtt született a római
 császárság megalapítója, Augustus császár. Ezt
 a napot a fasiszta Olaszország, amely az
 Augustusi birodalom folytatásának tekinti ma-
 gát, nagy pompával ünnepli meg. Ezzel kap-
 csolatban, csütörtök délelőtt nyit meg Rómá-
 ban az Augustus-kiállítás.

**A NÉMET VÖRÖSKERESZT REND-
 JELLELT TUNTEITTEK KI MIRON CRISTEA
 PATRIARKÁT.** Bucaresti. Saj. tud. Koburg
 és Gotha hercege, mint a német vöröskereszt
 elnöke, Hitler vezér engedélyével a német vör-
 öskereszt-rendjellel tüntette ki Miron Cristea
 patriarkát, azon érdemei elismeréséért, ame-
 lyeket mint a Cultul Eroilor egyesület elnöke
 a román földön elesett német katonák sírjai-
 nak gondozása körül szerzett. A rendjellel Fab-
 ricius bucaresti német követ kedd délelőtt ün-
 nepe keretében nyújtotta át a patriarka pa-
 lotjában.

**A magyarországi keresztény párt vezére Da-
 rányi miniszterelnöknél.** Budapestről jelentik:
 Ernő Sándor, az Egyesült Kereszténypárt ve-
 zére, szerdán este felkereste Darányi minisz-
 terelnököt és hosszabb megbeszélést folytatott
 vele. A politikai helyzetet vitatták meg, majd
 Darányi tájékoztatta Ernő Sándort, az alkot-
 mányjogi törvényjavaslatokról.

**OKTÓBER 3-AN LÉP ELETBE AZ UJ ME-
 NETREND.** Timisoara. Saj. tud. A CFR őszi
 menetrendje október 3-án lép életbe. Ertesüle-
 sünk szerint az új menetrend számos változást
 fog hozni. A szezon- és túrdóvonatokat kivonják
 a forgalomból, azonkívül pedig szaporítják a ra-
 pidvonatok számát. A bucaresti-Timisoara vo-
 nalon azokat a gyorsvonatokat minősítik át ra-
 pidvonatokra, amelyek éjjelkor és reggel érke-
 nek Timisoarára és ezek valószínűleg Jimboaleig
 közlekednek. Az éjjelkor — illetve éjjel 12.20 óra-
 kor — érkező gyorsvonat menetrendjét akként
 változtatják meg, hogy ez a vonat negyvenöt
 perccel előbb érkezzék Timisoarára. A menet-
 rendváltozás egyéb részleteiről most tárgyalnak a
 vasutigazgatóság kiküldöttjei a bucaresti vezér-
 igazgatóságnál.

Egy millió lei segélyt ígért Pop Valér a maramure-
 si román iparosoknak. Sighet. Saj. tud. Pop Valér
 minisztert sighet tartózkodása alkalmával a maramure-
 si román iparosok egyesülete küldöttségileg felkereste
 és a miniszter segítségét kérte. Pop Valér ígéretet
 tett a küldöttségnek, hogy 1 millió lei segélyt utaltat
 ki a megye román iparosainak

Lóvásárlás a hadsereg számára. Timisoara. Saj. tud.
 tudósítónktól. A hadsereg számára meghatározott
 napokon és helyen lóvásárlásokat eszközöl az erre
 kiküldött bizottság. A vásárlásokat a következő
 banati helyiségekben, mint vásárlási központokban
 eszközlik: Október 28-án Peciu-nou, október 31-én
 Cacova, november 3-án Jimboalea, 6-án Comlos és
 november 16-án Periam községekben. November 19-én
 végül Timisoarán és 21-én Lugojon vásárol a bizottság.

**A FRANCIA ÉS LENGYEL VEZÉRKARI
 FŐNÖKÖK IS RÉSZTVESEN HORIA.
 CLOSCA ES CRISAN SZOBRAINAK LE-
 LEPLÉZÉSÉN.** Bucaresti. Saj. tud. Horia Clo-
 sca és Crisan alba-iuliai szobrainak leleplezési
 ünnepén részt fognak venni Gamelin tábornok,
 francia és Smigli marsall lengyel vezérkari fő-
 nökök is, akik az őszi hadgyakorlatokra amu-
 gy is az országba jönnek. A szoborleleplezési
 ünnepségek október 14-én lesznek.

**Nagyarányu vasuti szerencsétlenség Prága
 közelében Masaryk temetése napján.** Saj. tud.
 tudósítónktól. A Cesko Slovo írja, hogy Masaryk
 temetése előtt nagyarányu vasuti szerencsétlenség
 történt Prága közelében. Amikor Masaryk holt-
 testét Prágából Lanyiba szállították, hogy fe-
 lesége mellé temessék, egy a temetésről vidékre
 induló vonat elütött egy társas gépkocsit, amely-
 ben ugyancsak gyászoló közönség foglalt helyet.
 Az összeütközésnek hat halottja volt.

**A ROMÁN KÜLPOLITIKA CSAK FRAN-
 CIAORSZÁG MELLETT HALADHAT.** Bucaresti. Saj. tud.
 Gheorghe Bratianu iasi hívei körében nyilatkozott
 párizsi útjának eredményeiről. Bratianu megbeszélést
 folytatott Delbos külügyminiszterrel s más
 francia államférfiakkal. Meg erősödött abban a
 véleményében, hogy a román külpolitika csak
 Franciaország mellett haladhat.

**Önként jelentkezett az ügyészségen a bucaresti
 egyetem dékán hivatalának sikkasztó titkára.** Saj. tud.
 Constantin Eustaziu, a bucaresti egyetem termé-
 szettudományi fakultása dékán hivatalának titkára
 tegnap délután jelentkezett az ilfovi törvényszék
 mellett ügyészségen és előadta, hogy az igazságszolgá-
 ltatás rendelkezésére áll, mert a fakultás aipjaiból
 több részletben 560 ezer leit vett el és használt fel,
 abban a reményben, hogy ezt a pénzt vissza tudja
 tenni, de most már semmi kilátása sincs arra, hogy
 az összeget megtéríthesse. Az ügyész letartóztatta
 a sikkasztó köztisztviselőt s megindult az eljárás
 ellene, amelynek során zárlat alá helyezik
 Bucarestben levő ingatlan vagyonát.

**UJABB TÖMEGES KIVÉGZÉSEK MOSZKVA-
 BAN.** Moszkvából jelentik: Rabocsajai jelentés
 szerint a kerületi bíróság Lotosinai külön tanácsa
 hat vádlottat munkaközben végrehajtott szándékos
 rombolás miatt halálra ítélt. Az Izbe-
 kisztáni kerület végrehajtóbizottságának elnökét
 szovjetellenes magatartás miatt golyó általi halálra
 ítélték. A „Pravda” szerint Ordzsonikidzeben
 leleplezték egy évke óta gabona-szabottláló
 társaságot. Ebben az ügyben a bíróság négy halálos
 ítéletet hozott.

**Gépkocsi és motorkerékpár súlyos összeütközése
 Budapesten.** Budapestről jelentik: Somogyi János
 tisztviselő két barátjával születésnapot ült. Éjszaka:
 mulatozás után hajnalban motorkerékpárral
 hazafelé tartottak a Hungaria körúton. A Hungaria-
 út és Váci-utca sarkán teljes sebességgel belerohantak
 egy személyautóba. A motorkerékpár mindhárom
 utasa életveszélyesen megsérült.

Elvezetesebb olvasmány el sem képzelhető, mint

Erdősi Károly:

MUMIÁK ÉS MINARÉTEK

című útleírása.

Egyiptom csodás világa a maga minden varázsával megjelenik e könyvben, amelynek szép illusztrációi csak emelik a könyv értékét és vonzó erejét.

Ára gyönyörű vászonkötésben 200 Lei és portó.

Megrendelhető:

a Magyar Lapok könyvosztályánál.

Feljegyzések

Az *Universul* egyik közelebbi számában (XI. 20.—259.) dörögdelmes cikk jelent meg azok ellen a hajóügynökségek ellen, melyek — különösen az 1924—25. évben annyi sok embert csábítottak kivándorlásra. A cikkből megtudjuk, hogy ezek a modern rab-
 szolgakereskedők javarészt zsidók voltak, kik kitérő igazolványok és bizonyítványok birtokában üzték alávaló mesterségüket. Hivatkozás történik arra is, hogy csak az ügynökök rövid idő alatt közel 200.000 főnyi olcsó munkáshadatot szállítottak tengerentúli ültetvényeseknek, ezek pedig könyörtelenül kihasználják a védtelenül kiszolgáltatott szegény embereket. Azt is elmondja az írás, hogy ezeket a szerencsétleneket főleg San Paolo mocsarai tájaira vitték, ahol nagy részük nyomorultul elpusztult. A cikk az-
 zal a megállapítással végződik, hogy ime: így pusztult el 200.000 transzylván román ember, csak azért, mert a román hatóságok ezekkel a zsidó ügynökökkel együttműködtek.

Ezeket a megállapításokat mi is igazoljuk. Élénken emlékezünk arra a lelkiismeretlen toborzásra, ami akkor folyt. A hirdetésekre, amelyeket „nagy” lapjaink is leközltek. Az ügynökökre, kik faluról-falura jártak és mézzel-vajjal folyó országnak festették le a brazil óceánok poklát. Arra is emlékezünk, hogy előszeretettel kerestek fel nagy bajba jutott községeket, például a banati telepéseket, kiknek kis földjeiket kisajátították és a lakosságnak legalább a fele, körülbelül 20.000 ember, valóban ki is vándorolt. Azt az előzékenységet sem felejtjük el, ahogyan akkoriban a hatóságok az útleveleket és a kivándorláshoz szükséges egyéb iratokat tényleg kiállították.

Mindent igazoljuk és hitelesítjük. Ceupán egyetlen adatot kell helyreigazítanunk. Azt az állítást, hogy ez az óriási félrevezetés és elpusztult tömeg — román lett volna. Az igazság az, hogy sem akkor, sem azóta román nemzetiségű polgárok kivándorlási útlevelet egyszerűen nem kaptak. Erről hivatalos rendeletek voltak. Erről parlamenti interpellációk hangzottak el. Az utóbbiak minden eredmény nélkül. Hogy a nemzetiségieknek, elsősorban a magyaroknak ez a „békés” eltávolítása pedig nem folyt tovább, annak egyetlen oka volt: az, hogy a tengerentúli államok a bevándorlást egyszerűen be-
 zárták, vagy legalább is országoként igen kicsiny számban határozták meg azoknak a számát, kiket évenként még befogadnak.

Ha tehát a román hatóságok és a főleorlt zsidó ügynökök zavartalan és hasznos együttműködése miatt valakinek komoly oka van panasolni: azok mi vagyunk, magyarok, kik azokban az időkben súlyos, nagyon súlyos veszteségeket szenvedtünk emberben és javakban emiatt a vétkes megértés miatt. Az „Universul” ezzel szemben akkor éppentűn ledörögolta ezonokainkat és panaszaikat, mint ma. És nagyon helyeselte, hogy ezek a román állampolgárok „szébb” tájakra vitorláznak.

Ujabb örökös jelentkezett a legendás híró Thierry-örökségre. Sighet. Saj. tud. A legendás híró Thierry-örökségért folyó harc újabb fejezeteképpen Sighetről is jelentkezett egy örökös. Az új örökösjelölt Fáy Ede nyugalmazott sighetű pénzügyi tisztviselő, aki a többi örökösjelölttel egyetemben kitudja mutatni, hogy egyenes leszármazottja az örökösöknek. A sighetű Fáy-család megtette a szükséges lépéseket, hogy felvégyék őket is az örökösök hosszú névsorába.

ISMERETLEN REPÜLŐGÉP TAMADOTT MEG EGY FRANCIA POSTAHAJÓT. Tangerből jelentik: A hétszáz utassal Korzikából Casablancába tartó „Coutoubia” francia postahajó közölte, hogy kedd délután 6 órakor a Balesari szigetektől délre repülőgép támadta meg. A gőzhajó nem sérült meg. A támadás színhelyétől nyolc mértföldnyire lévő angol hadihajók azonnal segítségére siettek a francia postahajónak és további útján elkísérték.

Letartóztattak Magyarországon egy hajdani vörös terroristát. Szekszárdról jelentik: Oroz Sándor paksi lakos 1919-ben, a juniai ellenforradalom tolnamegyei leverése után a vészörtvényeseken feljelentett két csendőrmestert, akiket a paksi vörös törvényesek ki is végeztetett. Oroz a kommunizmus bukása után Jugoszláviába menekült és Belgrádban telepedett le, mint ácsmester, majd meg is nősült. Utóbb hazaküldte feleségét Alsónyékra, majd ő maga is hazatért. Itt azonban felismerték és a szekszárdi ügyészség letartóztatta.

Zürichi zárlat. Párizs 14.87, London 21.55, Newyork 435.37, Brüsszel 73.30, Milánó 22.92 fél, Amsterdam 240.35, Berlin 174.65, Bécs — schilling 79.75, Prága 15.21, Varsó 82.25, Belgrád 10. Bucaresti 325.

Lengyel tudósok sztratoszférarepülésre készülnek. Varsóból jelentik: Lengyelországban már nagyban folynak az előkészületek a jövő évben rendezendő sztratoszférarepülésre. A szakértők most azt igyekeznek eldönteni, hogy Lengyelország melyik része a legalkalmasabb a kísérlet végrehajtására. Valószínű, hogy a sztratoszférarepülők Krakko közelében lévő Ojcow fürdőhelyen szállnak fel. Azért választják ezt a helyet, mert azt 150 méter magas hegyek veszik körül s a hegykoszorú védelmet nyújt a légkömbnek a szelek ellen. A legkiválóbb szakértőkből bizottságot alakítottak, amelynek feladata a repülés alatt végzendő megfigyelések és tudományos tanulmányok előkészítése. A repülés alatt elsősorban a kozmikus sugárzás és a magas légrétegekben lévő apró szervezetek kérdését igyekeznek tanulmányozni.

A NEMET SAJTÓ FELHABORODVA CAFOLJA A FRANCIA LAPOK PUCSS-HIREIT. Berlinből jelentik: A német sajtó felháborodással utasítja vissza a francia lapoknak azt a jelentését, hogy Németország puccsra készül Ausztria ellen. Az „Oeuvre“-ben Taubois asszony, a lap külpolitikai szerkesztője, azt állítja ugyanis, hogy német rohamosztagok felkészültek, hogy puccs-szerűen benyomuljanak Ausztriába és az ottani nemzeti szocialistákkal együtt magukhoz ragadják a hatalmat. A „Völkischer Beobachter“ és több német lap ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a francia lapoknak ez az újabb sajtóháborúja azt célozza, hogy megtorpedozza Mussolini és Hitler találkozását.

NEMZETKÖZI ÉRTEKEZLET A VILÁGGAZDASÁGI NEHÉZSÉGEK LEKÜZDÉSÉRE. Havannából jelentik: Remoss kubai államtitkár meghívást intézett az amerikai államok kormányaihoz a világgazdasági nehézségek leküzdésére összehívott nemzetközi értekezleten való részvételre. Az államtitkár kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogyha az amerikai államok elfogadják a meghívást, az európai nemzeteket is meghívják az értekezletre.

Hová lett a huszonötezer lel? Timisoara. Saját tudósítónktól. Salamon Sándor dr ügyvéd feljelentést tett a rendőrségen, hogy huszonötezer lelt loptak tőle, az összes egyik ügyfelének tulajdona. Az ügyvéd Andrei Krisztina nevű cselédszolgáját gyanúsította a lopással, mivel a leány eltűnt. A rendőrség most elfogta a gyanúsított cselédet, aki azonban a pénzről mit sem akar tudni. Állítása szerint csak azért hagyta el munkahelyét, mert keveselte a bérét.

Elítélt a törvényszék egy lelketlen anyát. Ez év tavaszán Vinga község határában a csendőrök egy ujszülött csecsemő holttestét találták. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a csecsemő magzatielhajtás következtében holtan jött a világra. A csendőrök Sarbu Elena parasztnő asszony személynében meg is találták az anyát, aki beismerő vallomást tett. Arra hivatkozott, azonban, hogy Pacurariu Mária nevű szomszédnője tanácsára követte el a bűntettet. A két asszony ellen megindult az eljárás és a helybeli törvényszék most foglalkozott az ügygel. Sarbu Elenát egy havi fogházbüntetésre ítélte, míg Pacurariu Máriát, aki tagadta az ellene felhozott vádat, a törvényszék felmentette.

BELEROHANT A VONAT A VASUTI MOZDONYBA. Berlinből jelentik: A szászországi Weissenfels pályaudvarán egy befutó vonat összeütközött egy mozdonyval. Az összeütközés következtében hat utas súlyosan, tizenkettő könnyebben megsebesült.

Hetipiac Satu-Maren. Saját tud. A szerdai hetipiacra mintegy hatszáz mázsa terményt hoztak fel. A kereskedők körében az érdeklődés igen élénk volt, mert a gazdák egyetlen zsák búzát sem vittek vissza. Az állatvásáron a kivitelezők nagy tételben vásároltak, mivel az export Csehszlovákia és Németország felé folyamatban van. Árak a következők: Búza 420—440, roza 460—480, árpa 360—380, ujtengeri 280—290, ótengeri 350—360, zab 340—360, krumpli 100 lei métermázsaenként. Állatárak: Elsőrendű vágó-ökör a belföldi szükségletre 14—15, kivitelre 17—18, kóvér sertés élőszuliban elsőrendű 21, másodrendű 19—20, igásló párja 10—11 ezer lei, fejőtehén elsőrendű darabonként 6—7 ezer lei.

Kést rántott és halálrasedzte gazdatársát egy cigarettáért. Cenedul községben hat hét előtt Palcovici Ioan gazdálkodó a kocsmában egy cigarettáért miatt összeverekedett Secosan Stefan gazdával. Veszekedés közben Pavlovici kést rántott és több helyen megsebesítette Secosant, aki két hétig nyomta az agyat. A sérülések gyógyultak, de néhány nap előtt váratlan rosszabbodás következett be és Secosan meghalt. Mivel az a gyanu merült fel, hogy a sérülések következtében beállott komplikációk okozták a halált, a csendőrség őrizethe vette Palcovici Ioant és átadta a helybeli ügyészségnek. A vizsgálóbíró Palcovici ellen letartóztatási végzést adott ki.

Marburg mellett 1848-ban kivégezt magyar huszárok csontvázát találták. Grából jelentik: Marburg mellett egy kavicsbányában három méternyire a föld felszíne alatt emberi csontvázakra bukkantak a munkások. Mint a szakértők megállapították, a csontvázak közel száz év óta lehetnek a földben. A további vizsgálat kiderítette, hogy magyar huszárok csontjairól van szó. 1848-ban magyar és osztrák csapatok ezen a területen át vonultak az olasz harcterre. Az egyik magyar huszárezred, mikor értesült a magyarországi eseményekről, nem volt hajlandó többé az olaszok ellen harcolni, a huszárok csatlakozni akartak a magyar szabadságharcához. Ezért a magatartásukért többeket közülük a haditörvényszék elé állították és négyüket halálra ítélték. Az ítéletet a trieszti ut közelében az erdőben mingyárt végre is hajtották. Ezen a helyen van most a kavicsbánya, ahol a csontvázakat megtalálták.

ELKOBOTZTÁK „TIVI GRÓF” LEGUJABB KÖNYVÉT. Budapestről jelentik: Az ügyészség elrendelte gróf Zichy Tivadar „Szereitni tudni kell” című legújabb könyvének elkobzását. Tekintettel arra, hogy Zichy Tivadar eddigi könyvei is hatósági beavatkozást vontak maga után, a kiadó cég bemutatta a könyv felelősségát az ügyészségnek, ahol úgy határozottak, hogy a könyvet még piacra kerülése előtt közzemérem elleni vétség miatt el kell kobozni.

FELHÍVÁS!

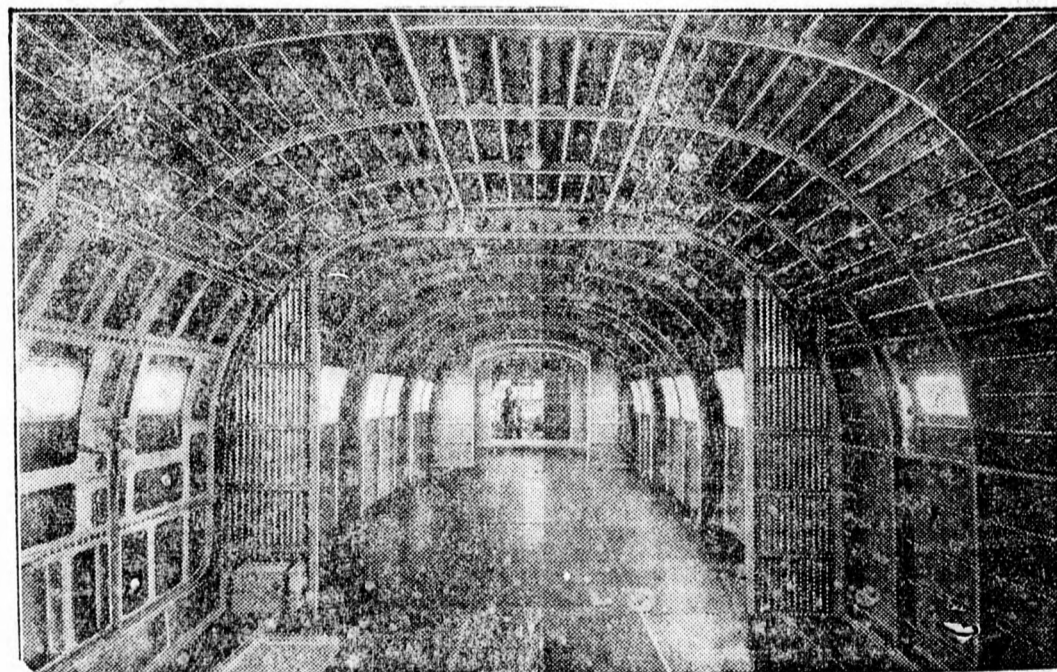
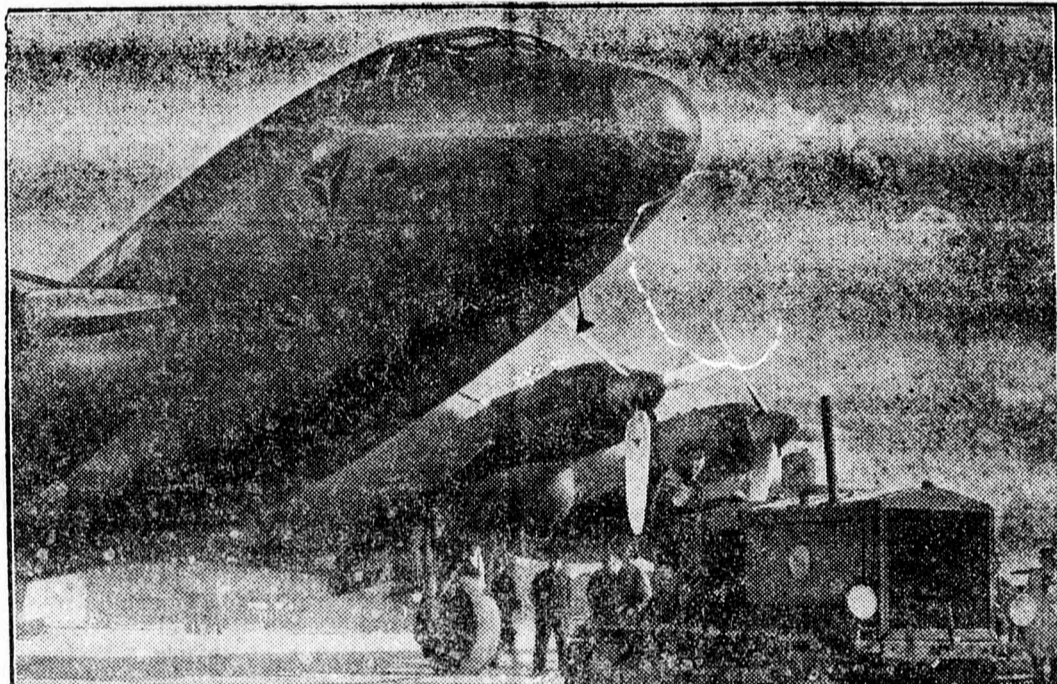
Felkérjük az igen tisztelt termelőket, hogy 150 métermázsa burgonyára árajánlattal szolgálni sziveskedjenek. Tekintettel arra, hogy a burgonyát szegények közötti ingyenes szétosztásra vásárolják meg, ezért lehetőleg kedvező árajánlatot kérünk. — Cim: Paróczay, Oradea, Strada Oituz No. 6.

* Az archőr célszerű ápolásához mindenképp el kell készíteni a szükséges, hogy bélműködésünket reggelenként éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezzük. Az orvosok ajánlják.

Lelőtték a rendőrt és lóháton menekültek el. A brailai csendőrséggel közölték, hogy Rusetu község határában a községi rendőrök és egy rablóbanda tagjai között tüzharc folyt le. A községi rendőrök üldözték a banditákat, akik számos szarvasmarhát hajtottak el a községből. A rablók végül is fegyverekkel a rendőrökre lőttek, akik visszontak a tüzelést. A rablók egyik golyója Margineanu Gavrilá rendőrt súlyosan megsebesítette. A lóháton menekülő rablók eltűntek. Kézrekerítésükre a csendőrség megindította a nyomozást.

Az abessziniai olaszok nagy összegeket küldenek haza családjuknak. Addisz Abebából jelentik: Már több ízben érkezett híradás arról, hogy az abessziniai olaszok nagy összegeket küldenek haza családjuknak. A most közzétett kimutatás szerint az addiszabebai helyorségben állomásozó gránátosok 1936 december 15-étől ez év július 30-ig körülbelül 6,740.000 lírát küldtek haza az anyaországba.

Barátságos a búza irányzata. A banati gabonapiacra a búza irányzata barátságosabbra fordult és a kereslet is megélnélt. Ennek megfelelően a búza ára is javult. Megszilárdult a tengeri irányzata is, míg a korpa lánnya. A piaci árak a következők: búza 76 kilós 435, búza 78 kilós 450, tengeri 320, zab 430, takarmányárpa 350, tavaszi árpa 450, korpa 260, muharmag 400, kismalmi liszt a 30—70-es beosztásból 800, nagymalmi liszt 820 lei százkilónként. A loheremag 22 és a lucernamag 30 lei kilónként.

Németország leghatalmasabb és legkényelmesebb utasszállító repülőgépe.

Dessauban a Junkers-műveknél építették meg az óriási utasszállító repülőgépet, amelyet rövidesen át is adnak a forgalomnak. A „Ju 90”-nek négy motorja van, 1600—2000 lóerő kifejtésig és óránkénti sebessége 350 kilométer. Képtünkön a repülőszőnyeg mutatjuk be, amint egy traktor vontatja és a gépnek 40 utas részére berendezendő belsejét, amely D-vonatszerű beosztású lesz.

Szemtanuk megrendítő elbeszélése a cuceai vasúti szerencsétlenségről

Mi okozta a katasztrófát. — A szerencsétlenség első percei, ahogyan a szemtanuk látták. — Háromszáz utas észbontó rémülete és jajveszékése. — A szerencsétlenség nyolc halottja és a súlyosan sebesültek. Két forgalmi tisztviselőt és egy váltóort tartóztattak le a szerencsétlenség miatt

Oradea. Saját tud. Tegnap számunkban beszámoltunk arról a borzalmas vasúti szerencsétlenségről, amely Oradea és Cluj között történt, amikor a ciuciai vasútállomás közelében teljes sebességgel egymásnak rohant a 3026 számú személyvonat egy Bucuresti felől jövő gyorsteher-vonattal. Már az első híradások azt mutatták, hogy a katasztrófa az utóbbi évek legnagyobb arányú vasúti szerencsétlensége. Tekintettel azonban arra, hogy a súlyos összeütközés következtében nemcsak a pályatest rongálódott meg, hanem a táviró- és telefonoszlopokat is kidöntötték a pályatestről kizuhant vasúti kocsik, a szerencsétlenség arányairól csak a késő délutáni órákban lehetett teljes és hű képet alkotni a helyszíni tudósítók jelentései nyomán. A szerencsétlenségnek, amint első híradásunkban már közöltük, nyolc halottja és rengeteg sebesültje van.

Amikor a szerencsétlenség híre városunkban a déli órákban elterjedt, a pályaudvar peronja és épülete aggódó és kétségbeeső emberekkel telt meg, akik rokonaikat, hozzátartozóikat tudták a vonaton. A katasztrófáról elterjedt hírek ebben az idegtépő pánik hangulatban természetesen tulzattak voltak és a vasúti szerencsétlenséget követő első negyedórán husz és harminc halottról beszéltek. Ami a halottak és sebesültek számát illeti, csak fokozta a tájékozatlanságot, hogy az összeütközés olyan heves erejű volt, aminek következtében számos vasútkocsi a szó szoros értelmében pozdoriává tört és így nem lehetett megállapítani, hogy a romhalmaz alatt mennyi a halottak és sebesültek száma.

MIT BESZÉLNEK A SZEMTANUK?

Ciucia határában, a színhely körül, ahol az utóbbi esztendő egyik legnagyobb vasúti szerencsétlensége játszódott le tegnap a déli órákban, a vasúti töltés két partoldalán szétszórtan parasztházak húzódnak és a szerencsétlenségnek számos szemtanuja volt.

A szemtanuk elbeszélése szerint a két vonat összeütközését irtózatosszerű erejű robbanás követte és ezt a detonációt, amint utólag kiderült, az egyik mozdony kazánjának felrobbanása okozta. A következő percben, az összeütközés hatalmas

erejű robajára már talpon volt az egész falu és mindenki a szerencsétlenség színhelye felé igyekezett. **Megdöbbenő, borzalmas kép tárult az emberek szeme elé. A pályatestről kiugrott, féloldaira dőlő vasútkocsikból félszázalékos ordító, síkoltató utasok ugráltak ki. Rémszerű és jajveszékés töltötte be az egész völgykatlant.** A személyvonat összetört vagy megrongálódott fülkékiből egymásután szállottak ki a könnyekben vagy súlyosabban sérült utasok és mintegy 300 kétségbeesett ember kiáltozott orvosi segítség után. Fejvesztett és lehetetlen szaladgálásban telt el az első negyedóra és csak akkor állott be valami rendszer a mentési munkálatokban, amikor végre Oradeáról és Huedinről megérkeztek az első orvosok és a mentőszolgálat emberei. De **félórán belül a huedini kórház már meg is teit a szerencsétlenség sebesültjeivel.** Ide szállították be többek között Malek Márton oradeai utazót, Pop Moise fékezőt és a többi súlyos sebesülteket. Bica Teodort, a személyvonat mozdonyvezetőjét, Damiant, a tehervonat mozdonyvezetőjét, akiket a szó szoros értelmében félholtra égetett a felrobbant mozdony kazánjából kiáradó gőz.

MIK VESZTETTÉK ÉLETÜKET A VASÚTI SZERENCSETLENSÉGNEL?

A késő esti órákban sikerült csak agnoszkálni a vasúti katasztrófa halálos áldozatait. A halottak névsora a következő:

Bernáth Márton oradeai vasúti postakezelő, Hatiegan Augustin muresi fékező, Cartis György bihormegyei vasúti munkás, Lacatus Emil aradi fékező, Chis Antal cluji fűtő, Bica Eugen, a személyvonat mozdonyvezetője.

Oanca Joan vasúti munkás és Bar Florian fékező.

A súlyosan sebesültek bihormegyei névsora pedig a következő: Salageon Teodor 25 éves fékező, Vidican Joan 47 éves oradeai postakocsi kezelő, Vlad Joan bihormegyei fékező, Taut Florian 38 éves oradeai kalauz és Bálint György 24 éves oradeai segédmunkás.

Hogyan történt a szerencsétlenség?

A megdöbbenő vasúti szerencsétlenségről megejtett első hivatalos vizsgálat a szerencsétlenség okát az alábbiakban állapította meg:

Az Oradea felől jövő 3026. számú személyvonat menetrendszerű időben érkezett meg a ciuciai vasútállomásra. A ciuciai vasútállomás forgalmi tisztviselője fél 10 előtt néhány perccel szabályszerű jelzést kapott a Poieni vasútállomástól.

— Szabad a vonal. Indíthatják a személyvonatot!

Ezt a végzetes jelzést Cornescu, a poieni vasútállomás szolgálatos forgalmi tisztje adta le és ez a végzetes jelzés okozta a szerencsétlenséget, mert amikor Ciucian a jelzést megkapta, a Cluj felől jövő Rapidtehervonat 70 kilométeres sebességgel rohant a nyílt pályán Ciucia felé. Ciucian azonban erről mit sem tudva, útnak indította a személyvonatot és a vasúti állomástól 80—100 méterre a két vonat teljes sebességgel egymásnak rohant.

Mint később ugyanis kiderült, a ciuciai ál-

lomáson úgy tudták, hogy késése van a gyorstehernek és ezért menetrend szerint, sőt egyes állítások szerint, egy perccel korábban indították el a személyvonatot. Ezen az egy perccen múlt, hogy a katasztrófa bekövetkezett. A gyorsteher ugyanis be akarta hozni késését, hatalmas sebességgel száguldott és miután Poienin nem volt leadni, vagy felvenni valója, csak átrobogott az állomáson. A gyorsvonat vezetője úgy számította, hogy még a személyvonat kiindulása előtt beérkezik a ciuciai állomásra. Ezért a kanyargós vonalon is kilencven kilométeren felüli sebességgel robotott és az, hogy a katasztrófa háromszáz méterrel Ciucea előtt történt, mutatja, hogy valóban be is érkezett volna, ha a személyvonat nem indul el előbb. A poieni állomás forgalmistája, amikor megpillantotta az átrobogó gyorstehervonatot, figyelmeztető telefont akart leadni Ciuceára, de zavarában a malomszegi állomást hívta fel. Mire azután kapcsolatot kapott a ciuciai állomással, a szerencsétlenség már bekövetkezett.

A szerencsétlenség színhelyéről érkezett tudósítások borzalmas színekkel festik le a katasztrófát. A két mozdony csodálatosképpen aránylag ép maradt. A két mozdonyházon látszik azonban meg az összeütközés hatalmas ereje. A mozdonyház műszerei darabokra törve, a hátsó fal teljesen előregörbülve. Elképzelni is rettenetes, hogy ezekben a kamrákban élő emberek, mozdonyvezetők, fűtők éltek át az összeütközés irtózatosszerű pillanatait. A szerkocsik első kerekeiken állva az égnek merednek. Alájuk szalad be a következő kocsi. A személyvonat postakocsijának eleje összeroncsolódva, tetejére támaszkodik a szerkocsi. A következő kocsi aránylag kevésbé sérült meg, úgyhogy el is vontatják őket.

A gyorsteher-szerelvény mozdonya mögött megdöbbenő roncsalmaz tornyosul. Csak annyit látszik, hogy apró szilánkokra szét tört teherkocsi szorult a szerkocsi és a következő teherkocsi közé. Mintha diót roppantott volna össze valaki, olyan apró forgácsokra zuzódott szét a néhány órával azelőtt tisztánas teherrel futó kocsi. Mögötte jobbra-balra lomhán ledőlve a pályatestről, hevernek az áruval megrakott kocsik. Az egyik keresztben fekszik a pályán és olyan, mint sötét alagút. Az eleje és a vége valahol elmorzsolódott a szörnű nyomás súlya alatt. A zöld fűvön szertesörva, sárgára festett tűzgyújtó nagyságu fadarabok hevernek: ez volt a személyzeti kocsi s most elképzelhetetlenül összeroncsolódva egy fenyő-fahalom. Innen két vasutas holtteste került elő.

NAGYÉRTÉKŰ ARUK PUSZTULÁSA.

Munkások tömege dolgozik a romok eltakarításán és azon, hogy megmentsék azt a rengeteg árut, amit a gyorstehervonat szállított. Egymásután emelik ki a kocsikból a ládákat. Itt halomban hever többszáz csomag átázott Plugár cigaretta; egy láda szétloccsant finom császárkörte, nyerbörök odadobva a likőrös és borosüvegek közé, cipőkrém-dobozok, dohányáru-ládák és csodálatos épségben megmaradt porcellán-szigetelők. Itt, ahol acél és vas úgy görbült el, mintha viasz lenne, a porcellán-szigetelők épségben maradtak! Néhány csomag szeg, rajta vércsepp...

MÉG CSÜTÖRTÖKÖN SEM ALLOTT HELYRE A RENDES VASÚTI FORGALOM.

A szerencsétlenség következtében megrongálódott pályatest miatt még csütörtökön sem állott teljes mértékben helyre az Oradea—Cluj közötti vasúti forgalom. A romok eltakarításához szükséges emelődaruk és különböző gépek erről a vonalról hiányoznak és ezek nélkül a rendbehozási munka lassan halad előre. Az utasforgalmat átszállással bonyolítják le, míg a teherforgalom majdnem teljesen szünetel. Ezért a postaforgalom és a vasúti csomagok szállítása is akadályokba ütközik.

HÁROM LETARTÓZTATÁS.

Legújabb jelentésünk szerint a szerencsétlenség ügyében indított vizsgálat során a vezető-ügyész letartóztatta Pop Josif ciuceai és Corneanu Vasile poieni forgalmistákat, valamint Ion Grigort, a poieni állomás váltóórét.

Bangha Béla :

Dél keresztje alatt

P. Bangha Béla S. J. délamériki utleirűda.
— 90 képpel illusztrálva szindűs tartalom
250 lap

A díszes, színes fedőlappal ellátott könyv ára
kemény 125 lei.
fűtésben

Kapható könyvosztályunkban.

SPORT

Olaszország vezet a IV. Európa Kupa küzdelmeiben

Vasárnap két Európa Kupa mérkőzést bonyolítottak le. A magyarok hatalmas gólarányú vereséget mértek a csehszlovákokra, az osztrákok pedig nehezen győztek a svájciak ellen. Azt hisszük, hogy nem érdektelen, ha leközzöljük a IV. Európa Kupában eddig lejátszott mérkőzéseket és azoknak eredményét:

1936 március 22, Bécs: Ausztria—Csehszlovákia 1:1 (0:0).
1936 szeptember 27, Budapest: Magyarország—Ausztria 5:3 (3:2).
1936 október 18, Prága: Csehszlovákia—Magyarország 5:2 (2:2).
1936 október 25, Milánó: Olaszország—Svájc 4:2 (2:1).
1936 november 8, Zürich: Ausztria—Svájc 3:1 (1:0).
1937 február 21, Prága: Csehszlovákia—Svájc 5:3 (3:1).
1937 április 11, Bazel: Magyarország—Svájc 5:1 (2:0).
1937 április 25, Torino: Olaszország—Magyarország 2:0 (1:0).

Románia ifjusági és dekaltonbajnokságai

Bucurestiből jelentik: Románia 1937. évi ifjusági atlétikai bajnokságait október 10-én Ploestiben, az országos dekaltonbajnokságot pedig október 2-3. napjain Bucurestiben rendezik meg. Az atlétikai szövetség elhatározta, hogy a magyar atlétikai szövetség szeptember 28-iki jubileumi ünnepségein képviseltetni fogja magát és pedig Baicuval, a szövetség főpénztárosával, aki egyben Iordachet, a kitűnő középtávfutót is el fogja kísérni Budapestre.

Coraluis, a férfi egyes teniszbajnok

Bucurestiből jelentik: Románia férfi egyes bajnokságának döntőjét ma fejezték be Coraluis és Schmidt között. A mérkőzést, mint már jelentettük, kedden megkezdték, de a sötétség miatt nem tudták befejezni. A mai pótmérkőzésen ezt a szettet Coraluis nyerte meg 6:2 arányban és így a bajnoki címet is ő nyerte meg. A döntő végeredménye így Coraluis javára a következőképpen alakult: 3:6, 6:2, 8:10, 6:3, 6:2.

A férfi-páros elődöntőjében a Coraluis, Schmidt-pár 6:0, 2:6, 10:8, 6:3 arányban győzte le a Botez, Erős kettőst. A holnapi döntőbe a győztes párnak a Réti—Hamburger pár lesz az ellenfele.

A másodosztályú férfi-páros döntőjét a Benedek—Brandusa pár nyerte meg, mely 6:1, 6:1 arányban győzte le a Farkas—Adelstein-párt.

A másodosztályú vegyes-páros győztese a Dombora—Bogdán kettős, mely a döntőben 1:6, 8:6, 6:3 arányban verte a Strobl—Farkas párt.

Október tizedikén rendezik meg a feleki autós hegyversenyt. Clujról jelentik: Az ezévi nemzetközi feleki autós hegyversenyt a helyi Automobi. Club október 10-én rendezti meg, nagyszámú külföldi és belföldi résztvevővel. Ez a verseny a harmadik része lesz a Románia bajnokságáért folyó küzdelemnek, mely után a siniái hegyverseny fogja eldönteni az ezévi hegyi-bajnokság sorsát. A feleki versenyek részleteit közölni fogjuk, most alább adjuk az eddigi győztesek névsorát. 1930-ban a feleki bajnokságot elsősorban a német Hans Stuck nyerte Austro Daimler géppel 113.708 kilométeres oraatlaggal. 1934-ben a győztes Iorgu Ghica lett Bugatti kocsijával 98.901 km-es átlagsebességgel. 1935-ben a magyar Hartmann László volt a bajnok Maserottai kocsijával, 118.817 km-es átlaggal. 1936-ban a román I. Calcianu nyerte a bajnoki címet Duosenberg kocsijával, 121.008 km-es rekordatlaggal.

1937 május 23, Prága: Olaszország—Csehszlovákia 1:0 (1:0).

1937 szeptember 19, Budapest: Magyarország—Csehszlovákia 8:3 (2:2).

1937 szeptember 19, Bécs: Ausztria—Svájc 4:3 (4:2).

A helyzet tehát most a következő:

1. Olaszország	3	3	—	7:2	6
2. Magyarország	5	3	—	20:14	6
3. Ausztria	4	2	1	11:10	5
4. Csehszlovákia	5	2	1	14:15	5
5. Svájc	5	—	5	10:21	—

A magyarok legközelebbi mérkőzésüket az osztrák válogatott ellen játsszák Bécsben, reméljük, ugyanolyan sikerrel, mint a csehek ellen.

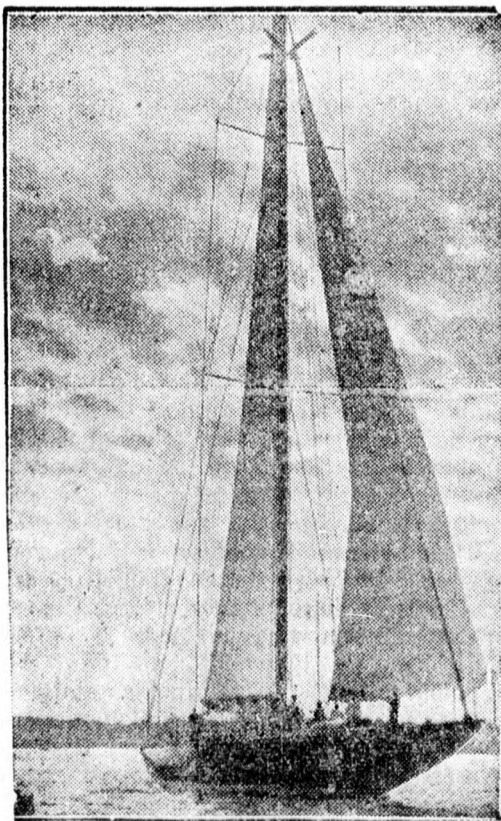
Jelenleg Olaszország veretlenül — pontvesztés nélkül — vezet a Kupában és minden valószínűség szerint meg is nyeri azt. A második helyre Ausztria és Magyarország pályáznak s ez a kérdés a sorra kerülő magyar—osztrák találkozón fog eldőlni.

Ferencváros—Budafok 5:2 (2:0). Budapestről jelentik: Szerdán négyezer néző előtt játszották le a Ferencváros—Budafok nemzeti bajnoki mérkőzést, amelyen a Fradi Sárosi dr. Korányi és Polgár nélkül is könnyen győzött.

Baráthy és Bogdán nem eladó, Bucurestiből jelentik: Baráthy és Bogdán, az FC Rapid kitűnő játékosait, a franciaországi Olympique Lille akarja leszerződtetni. A Rapid azonban egyelőre nem hajlandó megválni kiváló játékosaitól.

TURISZTIKA

Societatea Turistilor Vulturii-Sasok Turista Egyesülete ez uton is tudatja a tagjaival és vendégeivel, hogy szezonzáró kirándulását folyó hó 26-án, vasárnap tartja meg a beius—finiai Béla váránál és kéri, hogy ezen a kiránduláson minél nagyobb számmal szíveskedjenek résztvenni. Indulás vasárnap reggel 6 órakor. Részvételi díj tagoknak 75 lei, vendégeknek 85 lei. Jelentkezni lehet a szokásos helyeken. — Ugyancsak tudatja az egyesület, hogy folyó hó 26-án, vasárnap részt öhajjt venni a Kárpát Egyesület Cheia Turdan rendezendő országos Bors Mihály emlékünnepélyen, ahová az összes oradeai turista csoportok közösen indítanak autót. Kérjük a tagjainkat, hogy akik ezen az ünnepségen részt öhajtnak venni, sürgősen jelentkezzenek. Az ut: Aieed—Cluj—Turda és vissza. Indulás 26-án reggel fél 5 órakor. Részvételi díj 215 lei. Jelentkezni lehet a szokásos helyeken.

Vitorlásthajó az Északi tengeren.

Érdeklődés a lábni?

Fontos!

Olvassa el
Dr Enaländer Arpád:

Ludtulp, bokasüllyedés és egyéb lábiájdalmak

megelőzése, kezelése és gyógyítása című könyv. A különféle fájdalmas és kellemetlen lábbajokban szenvedőknek akar ez a kitűnő könyv segítségét hozni.

A tartalomjegyzékből: A láb szerkezete — Bokasüllyedés — Lábsüllyedés — Ludtulp — Hárántholzat-süllyedés — A terpeszláb — Bőrkeményedés — Tyukszem — Kalapácsujj — Karomujj — Bütyök — Lábizzadás — Körömbetegségek — Megelőzés, kezelés, védekezés és gyógyítás — Talpbetétek — A cipő — Gyógykezelések — A lábbetegségek kölcsönhatásai — Reumas megbetegedések — Ischias - Visszértágulat — Hogyan gyógyíthatjuk meg tökéletesen a beteg lábat?

Ára 65 lei és portó.

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Mindenféle
használt ruhát, ócska holmit, makulatura papírt, könyveket, stb. vessek. Hívásra házhoz megyek. Klein, Oradea, Str. Budai Deleanu 2.

Singer varrógép
centralbobinost, használt, jó állapotban levőt vessek. Címeket a kiadóban leadni kérjük

40 db Rhode Island
jérce eladó. Uferbach Ervinné fajaromfi telepe. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 52. Telefon 138

Eladó
egy zongoratók. Oradea, Str. Alexandri No. 32. emelet.

Megvételre keresek:
fehér íróasztalt. Eladók: 1 kis marvány- és egy kártyaasztalt. „Mignon” csokoládéház Oradea, Str. Bratianu 2. szám.

Lakás

Kiadó
kettő szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 32-a.

Kertvárosban,
villamos megálló közelében 2 szobás mdoern magánház, október 1-re kiadó. Str. Matei Cantacuzino 60. Oradea. Telefon 802. sz. Dallos.

Kiadó
2 szoba, nagy előszoba, konyha és mellékhelyiség, október 1, vagy november 1-re. Oradea, Str. Mihail Sorbul 25.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 8.

Kiadó
kertés házban 3 szobás, fürdőszobás lakás november 1-re. Oradea, Str. Ciordas 38. szám.

Kiadó
kétszobás, udvari lakás. Oradea, Str. Bratianu 61. alatt.

Különféle

Szőlősgazdák,
érett trágya kapható Barátkynál, — Oradea, Str. Fabricelor 31. (telefon 760.)

PUSA OLMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. L. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Alkalmazás

Mindenes főzőnő
keresek jó bizonyítvánnyal, október 1-re. Rimanóczy, Oradea, Str. N. Zsiga 47.

Azonnalra
keresek egy mindenes lányt, jó bizonyítvánnyal. Oradea, Str. Take Jonescu 41. szám.

Hentesüzletbe
kiszolgáló segéd felvétetik Barátkynál, Oradea, Str. Fabricelor 31.

Keresek
13-14 éves kisleányt, félnapos könnyű házimunkára. Cím a kiadóban.

Mindenes leányt
keresünk. Értekezni lehet Oradea, Episcopul Pavel-utca 24. szám.

Megbízható bejárónő
azonnali belépéssel, a délelőtti órákra felvétetik. Oradea, Str. Sztaroveszky 3. alatt.